Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo forme PDF dokumentu kliknutím na tento odkaz

Dokument PHSR 1,5 MB

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

POZBA

2014 – 2020

Schválené obecným zastupiteľstvom dňa 30. 11. 2015 uznesením č. 20151130/10.

Nitra 2015

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE POZBA 2014 – 2020

Autorky:

©Doc. RNDr. Alena DUBCOVÁ, CSc., 2015
©RNDr. Hilda KRAMÁREKOVÁ, PhD., 2015
©RNDr. Daša OREMUSOVÁ, PhD., 2015

foto: Obecný úrad Pozba, 2015

OBSAH

0 ÚVOD 4
1 ANALYTICKÁ ČASŤ 5
1.1 Situačná analýza obce 5
1.1.1 Vymedzenie územia 5
1.1.2 Prírodné pomery 5
1.1.3 Z histórie 6
1.1.4 Demografické pomery 7
1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľstva 7
1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva 9
1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva 14
1.1.5 Ekonomická základňa 18
1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu 18
1.1.5.2 Trh práce 19
1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce 24
1.1.6 Infraštruktúra 25
1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra 25
1.1.6.2 Domový a bytový fond 26
1.1.6.3 Technická, informačná a environmentálna infraštruktúra . . . 27
1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra 27
1.1.7 Cestovný ruch 28
1.1.8 Kultúrny a komunitný život 28
1.1.9 Environmentálne pomery 29
1.2 Výsledky ankety obyvateľov a podnikateľov 29
1.3 Ex-post hodnotenie PHSR obce Pozba 2007 – 2013 36
1.4 SWOT analýza obce 37
1.5 Problémová analýza 39
2 STRATEGICKÁ ČASŤ 41
2.1 Vízia obce 41
2.2 Prioritné oblasti, globálne a špecifické ciele rozvoja obce 41
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ 44
3.1 Akčný plán opatrení a projektov obce Pozba na roky 2014 – 2020 44
3.2 Súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov 45
3.3 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Pozba na roky 2014 – 2020 . . . 46
4 REALIZAČNÁ ČASŤ 48
5 FINANČNÁ ČASŤ 49
6 ZÁVER 51
7 LITERATÚRA 52

0 ÚVOD

Zmenou spoločensko-ekonomického systému a najmä presunom viacerých kompetencií z pôsobnosti okresných úradov na obce sa na miestne samosprávne orgány presúvajú i rozhodnutia, akým smerom sa ich vývoj a rozvoj bude uberať.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. ako jeden zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja územia definuje program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR). PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti jeho územnoplánovacej dokumentácie.

Tento programový dokument je v súlade s existujúcimi dokumentmi vyššej hierarchickej úrovne:

- Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020,
- Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja (2014),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011,
- Program rozvoja vidieka SR na programové obdobie 2014 – 2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2008 – 2015,
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013,
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja (1998, 1995),
- Záväzná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012).

PHSR obce Pozba nadväzuje aj na ďalšie dokumenty vypracované v predchádzajúcom programovom období:

- PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013 (Dubcová, Kramáreková, Oremusová, 2007),
- PHSR obce Pozba (Dubcová, Kramáreková, Oremusová, 2006),
- Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál (Heidema a kol., 2007).

Ďalšie relevantné informačné zdroje, ktoré boli použité v procese tvorby tohto dokumentu, sú uvedené v jeho záverečnej kapitole.

PHSR obce Pozba treba chápať ako koncepčný dokument identifikujúci nielen hlavné problémy rozvoja obce ale i opatrenia, ktoré by mali k riešeniu týchto problémov prispieť, je podkladom pre naplnenie potrieb obyvateľov obce prostredníctvom rozvojových zámerov.

Vypracovanie a aktualizácia tohto programového dokumentu znamená, že obec sa môže zapojiť do procesu využitia nielen verejných prostriedkov ale aj prostriedkov EÚ (Zamkovský, red., 2004).

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 SITUAČNÁ ANALÝZA

1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Obec Pozba **sa rozkladá** v severovýchodnej časti okresu Nové Zámky, rozprestierajúc sa na Podunajskej pahorkatine, z ktorej na územie zasahuje Hronská pahorkatina prostredníctvom svojej západnej časti Bešianskej pahorkatiny.

Obec je zároveň súčasťou Združenia obcí Termál (ZO Termál, Mikroregión Termál), ktorý vznikol 4. októbra 1999 ako záujmové združenie obcí v okolí Termálneho kúpaliska Podhájska združujúc obce Podhájska, Bardoňovo, Čechy, Dedinka, Dolný Ohaj, Hul, Kolta, Maňa, Pozba, Radava, Trávnica, Vlkas a Veľké Lovce.

Tvar obce je pretiahnutý v smere sever – juh. Obec, ktorá má v okrese Nové Zámky takmer okrajovú polohu, susedí na juhu s obcou Dedinka, na západe s obcami Veľké Lovce a Podhájska. Na severe a severozápade hraničí s obcou Trávnica. Poslednou susediacou obcou je na východe Bardoňovo.

Obec je priestorovo naviazaná na západo-východnú os, ktorú tvorí cesta II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúca cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Územím obce prechádza tiež elektrifikovaná železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky – Zvolen.

Veľkosťou plochy územia patrí obec Pozba k menším obciam okresu Nové Zámky a Mikroregiónu Termál. Celkovým počtom obyvateľov je však zaraďovaná k malým obciam okresu Nové Zámky a Mikroregiónu Termál a Slovenska. Celková **rozloha obce** je 9,41 km^2. **Počet obyvateľov** k 31. 12. 2014 dosiahol 464 osôb pri priemernej hustote 49 obyvateľov/ 1 km^2.

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Prírodné podmienky obce sú ovplyvnené **geologickými pomermi** a charakterom **reliéfu**. Územie patrí do Podunajskej pahorkatiny, ktorá je celkom Podunajskej nížiny. Samotná Podunajská pahorkatina je v obci zastúpená oddielom Hronská pahorkatina, ktorého západná časť zasahujúca na územie je označovaná ako Bešianska pahorkatina. Dominantný je reliéf nížinných pahorkatín, ktoré sú na území mierne až stredne členité. Zastúpené sú prevažne širokými plochými chrbtami, oddelenými úvalinovitými dolinami. Budované sú v podloží treťohornými ílmi, pieskami a pieskovcami, na ktorých sú uložené štvrtohorné spraše a sprašové hliny. Nadmorské výšky územia sa pohybujú v rozpätí 156 - 253 m. Vzhľadom na geologickú stavbu je územie chudobné na nerastné suroviny. V minulosti sa tu ťažili iba piesky na miestne účely.

Z klimatického hľadiska leží obec v teplej klimatickej oblasti, v teplom mierne suchom okrsku s miernou zimou, s teplotou v januári nad -3 °C. Podľa klimaticko-geografického hľadiska je územie zaradené do subtypu prevažne teplej nížinnej klímy

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

s priemernou teplotou v januári -1,5 °C až -4 °C, s priemernou teplotou v júli 19,5 °C až 18,5 °C a priemernými ročnými zrážkami 650 až 700 mm.

Vodstvo obce charakterizuje z vodných tokov potok Liska, pretekajúci i intravilánom z východu smerom na západ. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahuje vodný tok marci až v apríli. Špecifickou danosťou územia je výskyt minerálnych vôd, ktoré sú na území viazané na triasové dolomity a kremence levickej hraste. Na území obce boli však na rozdiel od Podhájskej zistené iba studené minerálne vody. Skúmané boli prostredníctvom geotermálnych vrtov, ktoré sú tu hlboké 779 - 1141 m a dosahujú nízku výdatnosť len 3,3 l/s. Z chemického hľadiska ide o vody nátriovo-chloridového typu s maximálnou mineralizáciou 19,3 g/l.

Z pôdnych typov prevládajú v severnej časti územia černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hlín. Južnejšie sú rozšírené hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje zo sprašových a polygenetických hlín ako aj hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné zo spraší. Plošne najmenšie časti zaberajú luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové zo sprašových hlín viazané na najvyššie polohy územia. **Pôdne druhy** reprezentujú na území prevažne hlinité pôdy a pozdĺž vodných tokov sa vyskytujú ílovito-hlinité pôdy.

Potenciálnu prirodzenú **vegetáciu** tvoria pozdĺž vodných tokov jaseňovo-brestovo-dubové lesy, na sprašových tabuliach dubovo-hrabové lesy a na sprašových pahorkatinách dubové a dubovo-cerové lesy. Značná časť územia je v súčasnosti intenzívne poľnohospodársky využívaná, s čím súvisí skutočnosť, že z pôvodných lesov sa zachovali miestami iba fragmenty častokrát so zmeneným druhovým zložením s dominantným zastúpením kultúry agáta bieleho. Zo **živočíšstva** prevažujú druhy biotopu lesa, polí a lúk a na vodné toky sú viazaní zástupcovia fauny vôd a ich brehov.

Na území obce sa síce nenachádza žiadne **chránené územie**, ale nachádza sa tu chránený strom. Je ním 200-ročný dub cerový (*Quercus cerris*) označený ako Tankošský cer s obvodom 317 cm, výškou 13 m a priemerom koruny 13 m. Za chránený bol vyhlásený v roku 1996 a nachádza sa v miestnej časti Tankoš asi 60 m vpravo od cesty Pozba - Dedinka. Dôvodom ochrany je jeho vedecko-výskumný a kultúrny význam.

1.1.3 Z HISTÓRIE OBCE

Obec bola osídlená už od praveku, o čom svedčia nájdené archeologické fragmenty z obdobia neolitu a eneolitu (mladšia a neskorá doba kamenná). Podľa nich tu sídlil v období neolitu ľud lengyelskej kultúry. Z obdobia eneolitu bolo v obci nájdené sídlisko s kanelovanou keramikou. V obci sa našli i tri úlomky keramiky maďarovskej kultúry z mladšej doby bronzovej. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1245, keď obec patrila zemanom z Radavy. Obec je v listine zapísaná ako Pazucha. Ďalšia písomná zmienka o obci je z roku 1327, keď členovia rodu Rendvaiovcov svoje majetkové diely vymenili za iné s majstrom Dénesom Nygerom, kedy obec už nesie meno Pozba. Od r. 1339 sa stala obec súčasťou majetkov zemanov z Baračky. Počas ďalších období sa v obci vystriedali viacerí majitelia, od. r. 1496 to boli zemania z Trávnice, od r. 1534 pôsobia v obci Aczellovci, neskôr Benčíkovci a Barlanghyovci.

Počas stredoveku bolo územie obce poznamenávané vojenskými vpádmi, ktoré boli najničivejšie v čase tureckých vojen v 17. stor. Vplyv tureckej nadvlády bol ukončený v roku 1685 cisárskymi jednotkami pod vedením Karola Lotrinského a počas nasledujúceho 18. stor. bola vyľudnená obec osídľovaná obyvateľstvom z blízkeho okolia i Moravy. V hospodárstve v danom období prevažovalo poľnohospodárstvo. V roku 1534 mala obec Pozba 7 port, v roku 1601 ju tvorilo 49 domov, v r. 1720 mala 11 daňovníkov a v r. 1828 vykazovala obec 53 domov a 351 obyvateľov.

Od začiatku 19. stor. sa v obci silnejšie uplatňujú prvky kapitalistickej výroby, ktoré sa začínajú naplno rozvíjať po revolučných rokoch 1848-49, kedy boli urbariálni poddaní oslobodení od feudálnych povinností. V poľnohospodárskej výrobe pretrváva pestovanie tradičných plodín. Obdobie bolo poznamenané zostrujúcim sa maďarizačným útlakom slovenského obyvateľstva, ktorý bol potlačený až po I. svet. vojne rozpadom Rakúsko-Uhorska a vznikom prvej Československej republiky. V období r. 1938-45 bola obec násilne pripojená k Maďarsku. Po tomto období nastáva intenzívna obnova zničeného hospodárstva a poľnohospodárskych podnikov.

Ďalším prelomovým obdobím bol pád komunistického režimu v r. 1989, ktorý podmienil prechod z centrálne riadeného hospodárstva na trhové hospodárstvo a vznik súkromného sektoru.

1.1.4 DEMOGRAFICKÉ POMERY

Jedným z najvýznamnejších rozvojových potenciálov každého územia je jeho ľudský potenciál. Je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja obce, v dôsledku čoho sa vyznačuje viacerými špecifikami (tab. 1).

Tab. 1 - Základné demografické ukazovatele obce Pozba

Územie	Plocha v km^2	Počet obyvateľov					Index rastu			Hustota zaľudnenia na km^2
		r. 1991	r. 2001	r. 2011	r. 2014	z toho ženy	2001/ 1991	2011/ 2001	2014/ 1991	
Pozba	9,41	620	575	509	464	235	92,74	88,52	74,84	49
ZO Termál	213,09	15686	14886	13981	13604	6 941	94,9	93,92	86,73	64
okr. NZ	1347,06	153474	149165	144 417	142317	73395	97,19	96,82	92,73	106
NSK	6343,72	715917	712312	342 461	684922	352133	99,5	48,08	95,67	108
SR	49035,3	5274335	5379455	5 397 036	5421349	2779021	101,99	100,33	102,79	110

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 1991, 2011, ŠÚ SR, 2015

Rozmiestnenie obyvateľstva v priestore charakterizuje jeho hustota na 1 km^2, ktorá dosahuje 49 obyvateľov na km^2, čo je pod priemerom nielen Mikroregiónu Termál (64 obyvateľov na km^2) a okresu Nové Zámky (106 obyvateľov na km^2), NSK (108 obyvateľov na km^2), ale i Slovenskej republiky (110 obyvateľov na km^2).

1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Pozba za obdobie 145 rokov bol charakteristický rastom počtu obyvateľov do roku 1970 a následne poklesom, ktorý nastáva po tomto roku a trvá do súčasného obdobia (tab. 2, graf 1).

Za toto obdobie rokov od roku 1869 do roku 1970 počet obyvateľov vzrástol 1,8-násobne. V roku 1970 obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov, ktorý predstavoval 776 osôb. V priebehu nasledujúceho obdobia do roku 1991 dochádza k regresívnemu vývoju, ktorým sa počet obyvateľov znížil o 156 osôb. Pokles počtu obyvateľov, i keď miernejší, pokračuje do súčasného obdobia. Tento vývoj dokumentuje graf 2.

Vývoj počtu obyvateľov obce po roku 2001 bol opäť charakteristický miernym poklesom počtu obyvateľov, o čom svedčí i medziročný pokles počtu obyvateľov (tab. 3, graf 2). Za obdobie rokov 2001 - 2014 počet obyvateľov poklesol o 109 osôb. Medziročný index rastu dosiahol najnižšiu hodnotu 96,82 % (r. 2012). Od roku 2012 má obec menej obyvateľov ako 500, čím sa podľa veľkosti počtu obyvateľov presunula z kategórie stredne veľkých obcí medzi malé obce.

Tab. 2 a graf 1 - Vývoj počtu obyvateľov obce Pozba podľa sčítaní ľudu (r. 1869 – 2011)

Rok	Počet obyvateľov	
	Pozba	ZO Termál
1869	429	10369
1900	489	12485
1910	502	13360
1921	589	14011
1930	641	16681
1950	678	16547
1961	764	19171
1970	776	19151
1980	760	18142
1991	620	15294
2001	575	14548
2011	509	13981

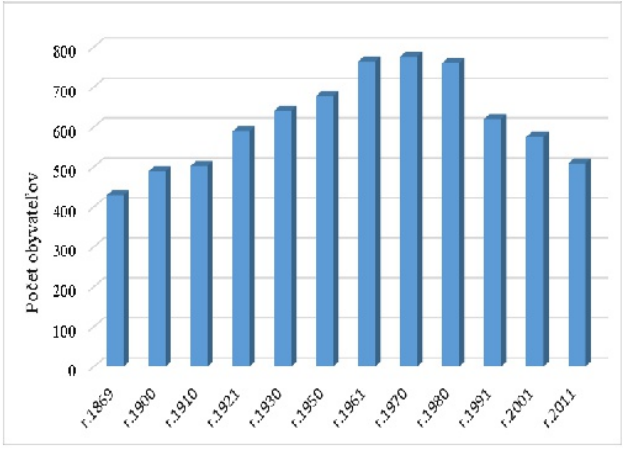

Zdroj: Retrospektívny lexikón obcí 1850-1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1980, 1991, 2001, 2011, ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Graf 2 - Vývoj počtu obyvateľov obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

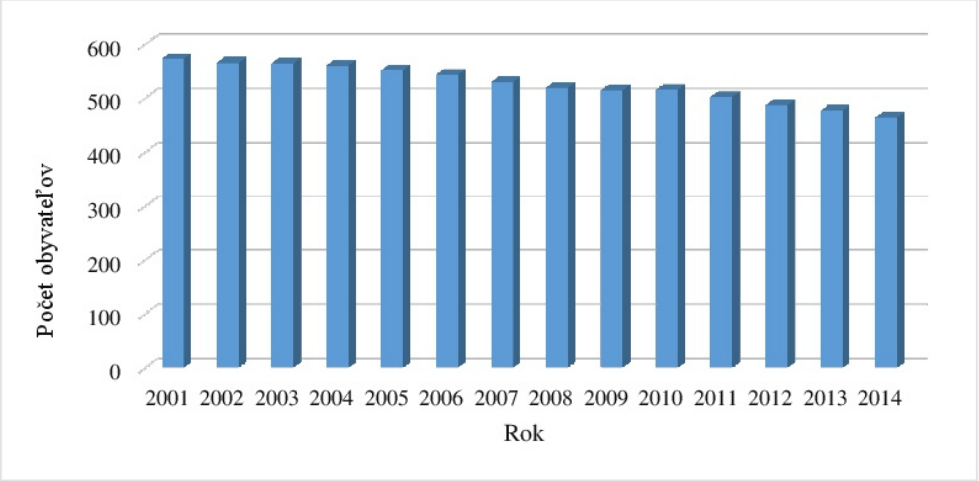

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Tab. 3 - Vývoj počtu obyvateľov a medziročného indexu rastu/poklesu obyvateľov v obci Pozba v období rokov 2001 - 2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Počet obyvateľov													
Pozba	573	566	565	561	552	544	530	520	515	516	503	487	477	464
Územie	Medziročný index rastu/poklesu													
Pozba	100	99,82	99,82	99,29	98,40	98,55	97,43	98,11	99,04	100,19	97,48	96,82	97,95	97,27
ZO Termál	100	99,59	99,40	99,50	99,21	99,41	99,14	99,47	99,72	99,68	98,70	99,28	99,16	99,16
okr. NZ	100	99,17	99,75	99,75	99,80	99,66	99,68	99,74	99,80	99,68	99,06	99,60	99,53	99,55
NSK	100	99,74	99,82	99,94	99,88	99,83	99,92	99,95	99,90	99,87	97,84	99,83	99,75	99,75
SR	100	99,56	100,02	100,09	100,08	100,08	100,14	100,21	100,23	100,19	99,43	100,12	100,09	100,10

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva

Bilancia počtu obyvateľov (tab. 4, graf 5) je výsledkom prirodzeného pohybu (natality a mortality) a migračného pohybu (imigrácie a emigrácie).

Tab. 4 - Pohyb obyvateľstva obce Pozba (r. 2014)

Územie	Natalita		Mortalita		Prirodzený prírastok/ úbytok		Imigrácia		Emigrácia		Migračný prírastok/ úbytok		Celkový prírastok/ úbytok	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Pozba	1	2,11	5	10,55	-4	-8,44	0	0,00	9	18,99	-9	-18,99	-13	-27,43
ZO Termál	110	8,08	180	13,22	-70	-5,14	201	14,76	246	18,07	-45	-3,30	-115	-8,45
okr. NZ	1183	8,30	1667	11,69	-484	-3,40	989	6,94	1152	8,08	-163	-1,14	-647	-4,54
NSK	6046	8,82	7642	11,14	-1596	-2,33	3276	4,78	3420	4,99	-144	-0,21	-1740	-2,54
SR	55033	10,16	51346	9,48	3687	0,68	5357	0,99	3644	0,67	1713	0,32	5400	1,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

V prirodzenej mobilite obyvateľov ako v prevažnej väčšine vidieckych sídiel, i v obci Pozba, sa naďalej prejavuje úbytok obyvateľov, ktorý v roku 2014 dosiahol -8,44 ‰.

Vývoj natality od roku 2001 mal kolísavý trend. Priemerne sa v období rokov 2001 až 2014 každoročne narodili 4 deti. Najväčší počet detí (6) sa narodil v roku 2006 a 2010 (tab. 5, graf 3), v roku 2014 len 1 dieťa. Hrubá miera živorodenosti sa pohybovala v rozpätí 11,52 ‰ (r. 2010) po 2,08 ‰ (r. 2013). V porovnaní so Združením obcí Termál, okresom Nové Zámky, NSK ale i Slovenskom v prepočte na 1000 obyvateľov sa v Pozbe narodilo menej detí. Nízka natalita (pôrodnosť) je odrazom štruktúry populácie obce a zároveň odráža i súčasné trendy demografického správania sa mladého obyvateľstva, ktoré posúva pôrodnosť do vyšších vekových kategórií a v rodinách je plánovaný nižší počet detí (1 až 2).

Tab. 5 - Vývoj živonarodených detí v obci Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	3	3	5	3	4	6	4	3	4	6	3	3	1	1
	‰	5,27	5,28	8,90	5,33	7,17	10,93	7,48	5,76	7,68	11,52	5,91	6,05	2,08	2,11
ZO Termál	abs.	111	128	118	119	100	114	96	97	110	132	105	108	92	110
	‰	7,40	8,66	8,03	8,13	6,88	7,88	6,70	6,82	7,78	9,32	7,52	7,78	6,68	8,08
okr. NZ	‰	7,80	8,22	8,04	7,90	7,97	8,07	8,09	8,60	9,32	8,91	9,05	8,08	7,78	8,30
NSK	‰	8,10	8,14	8,25	8,33	8,62	8,51	8,58	9,21	9,62	9,27	9,67	8,72	8,47	8,82
SR	‰	9,46	9,45	9,61	9,99	10,10	10,00	10,09	10,61	11,30	11,13	11,27	10,27	10,13	10,16

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Druhým základným ukazovateľom prirodzenej obmeny je úmrtnosť (mortalita). V sledovanom období rokov 2001 - 2014 priemerne ročne zomrelo v obci 9 obyvateľov (tab. 6, graf 3), celkovo za toto obdobie zomrelo 127 obyvateľov. Najvyššia úmrtnosť bola v roku 2007, kedy zomrelo 15 obyvateľov. Hrubá miera úmrtnosti v sledovanom období sa pohybuje v rozpätí 28,04 ‰ (r. 2007) po 10,55 ‰ (r. 2014). Úmrtnosť v roku 2014 bola 5 osôb tzn. 10,55 ‰. V porovnaní s Mikroregiónom Termál (13,22 ‰), okresom Nové Zámky (11,69 ‰) a NSK (11,14 ‰) hrubá miera úmrtnosti v Pozbe vykazuje v r. 2014 nižšie hodnoty, avšak v porovnaní s priemernou úmrtnosťou Slovenska (9,48 ‰) má obec vyššiu úmrtnosť (tab. 6).

Tab. 6 - Vývoj mortality (zomretých) v obci Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	9	8	10	8	9	12	15	9	9	9	7	7	10	5
	‰	15,82	14,09	17,79	14,21	16,13	21,86	28,04	17,27	17,27	17,27	13,78	14,11	20,83	10,55
ZO Termál	abs.	223	197	195	207	201	196	209	223	219	235	195	203	205	180
	‰	14,87	13,33	13,28	14,14	13,82	13,55	14,58	15,68	15,44	16,60	13,97	14,62	14,88	13,22
okr. NZ	‰	12,32	11,26	11,45	11,49	11,52	11,92	12,28	11,97	12,19	12,10	11,41	11,92	11,97	11,69
NSK	‰	11,18	10,90	11,03	10,68	11,21	11,29	11,40	11,41	11,19	11,12	10,98	11,17	10,97	11,14
SR	‰	9,62	9,58	9,71	9,63	9,93	9,89	9,98	9,84	9,77	9,84	9,62	9,70	9,63	9,48

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Zvýšená mortalita sa odráža v prirodzenom úbytku obyvateľov obce. Za obdobie rokov 2001 - 2014 prevýšila pôrodnosť o 78 osôb (tab. 7, graf 3). Tento negatívny trend je podmienený nepriaznivejším vekovým zložením populácie, v ktorej má významný podiel obyvateľstvo poreprodukčného veku (43,97 %) a nízkym počtom narodených detí.

Tab. 7 - Vývoj prirodzeného prírastku resp. úbytku obyvateľstva obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	-6	-5	-5	-5	-5	-6	-11	-6	-5	-3	-4	-4	-9	-4
	‰	-10,55	-8,80	-8,90	-8,88	-8,96	-10,93	-20,56	-11,52	-9,60	-5,76	-7,87	-8,07	-18,75	-8,44
ZO Termál	abs.	-112	-69	-77	-88	-101	-82	-113	-126	-109	-103	-90	-95	-113	-70
	‰	-7,47	-4,67	-5,24	-6,01	-6,94	-5,67	-7,88	-8,86	-7,71	-7,27	-6,45	-6,84	-8,20	-5,14
okr. NZ	‰	-4,52	-3,04	-3,41	-3,59	-3,55	-3,85	-4,19	-3,37	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20	-3,40
NSK	‰	-3,08	-2,76	-2,79	-2,36	-2,58	-2,78	-2,82	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33
SR	‰	-0,16	-0,13	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Graf 3 - Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľov obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

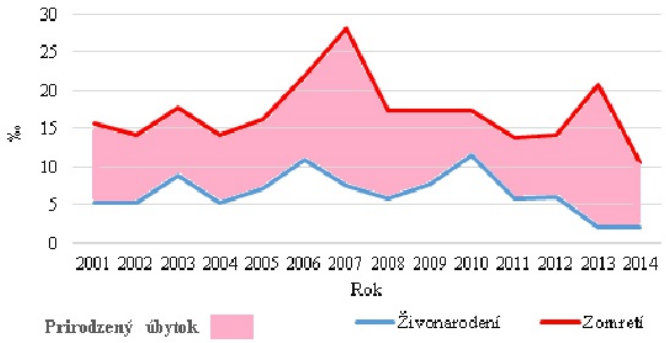

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

V prepočte na 1000 obyvateľov obce dosahuje hrubá miera prirodzeného pohybu (tab. 7) úbytok v rozpätí -18,75 ‰ (r. 2013) po -5,76 ‰ (r. 2010). V tomto ukazovateli má obec

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument PHSR 1,5 MB

v roku 2014 negatívnejší vývoj ako má Združenie obcí Termál (-5,14 ‰), okres Nové Zámky (-3,40 ‰), NSK (-2,33 ‰) a SR (0,68 ‰).

Druhým typom pohybu, ktorý sa pozitívne, resp. negatívne podpisuje na raste počtu obyvateľov obce, je migračný pohyb (tab. 8, graf 4), ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska.

Počet obyvateľov rastie imigráciou – prisťahovanými do obce. Za obdobie rokov 2001 - 2014 sa do obce prisťahovalo 67 obyvateľov. Najviac ich bolo v roku 2003 v počte 16 osôb. Do roku 2010 sledujeme kolísavý vývoj (graf 4), od roku 2011 je počet prisťahovaných pomerne nízky v počte 1 až 2 osoby, v roku 2014 sa neprisťahoval žiaden obyvateľ. V porovnaní s priemernými hodnotami Mikroregiónu Termál (14,76 ‰), okresu Nové Zámky (6,94 ‰), NSK (4,78 ‰) a Slovenska (0,99 ‰) obec v prepočte na 1000 obyvateľov dosahuje nižšie – negatívnejšie hodnoty (tab. 8).

Tab. 8 - Vývoj prisťahovaných do obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	7	4	16	6	4	8	1	3	6	8	1	2	1	0
	‰	12,30	7,04	28,47	10,66	7,17	14,57	1,87	5,76	11,52	15,36	1,97	4,03	2,08	0,00
ZO Termál	abs.	203	229	226	198	206	239	230	310	226	256	209	174	194	201
	‰	13,54	15,49	15,39	13,52	14,16	16,52	16,04	21,80	15,99	18,08	14,97	12,54	14,08	14,76
okr. NZ	‰	5,72	6,82	7,27	7,28	7,59	7,16	7,80	8,06	6,75	6,33	6,60	6,28	6,29	6,94
NSK	‰	3,94	4,46	4,76	5,38	5,31	5,46	6,12	5,91	4,72	4,77	4,64	4,97	4,59	4,78
SR	‰	0,37	0,43	0,48	0,83	0,98	1,04	1,60	1,62	1,17	0,97	0,90	1,00	0,95	0,99

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Kým imigráciou počet obyvateľov rastie, emigráciou počet obyvateľov v obci klesá. Za obdobie rokov 2001 - 2014 sa počet obyvateľov vysťahovaním z obce znížil o 100 osôb. Vývoj odlivu obyvateľov bol kolísavý, pohyboval sa v rozpätí od 2 (r. 2013) po 14 osôb (r. 2012). V roku 2014 sa z obce vysťahovalo 9 osôb. V prepočte na 1000 obyvateľov populácie, populácia obce má negatívnejšie priemerné hodnoty (tab. 9) ako má Združenie obcí Termál (18,07 ‰), okres Nové Zámky (8,08 ‰), NSK (4,99 ‰) a SR (0,67 ‰).

Tab. 9 - Vývoj vysťahovaných z obce Pozba v období rokov 2001-2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	5	6	12	5	8	10	4	7	6	4	8	14	2	9
	‰	8,79	10,56	21,35	8,88	14,34	18,22	7,48	13,44	11,52	7,68	15,75	28,23	4,17	18,99
ZO Termál	abs.	199	221	238	183	220	242	241	259	157	199	190	179	197	246
	‰	13,27	14,95	16,20	12,50	15,13	16,73	16,81	18,21	11,11	14,05	13,61	12,90	14,30	18,07
okr. NZ	‰	6,10	6,69	6,33	6,15	6,06	6,71	6,83	7,31	5,92	6,29	6,43	6,45	6,79	8,08
NSK	‰	3,30	3,54	3,74	3,60	3,93	4,36	4,08	4,25	4,17	4,22	4,40	4,21	4,61	4,99
SR	‰	0,19	0,26	0,22	0,30	0,35	0,32	0,34	0,32	0,37	0,35	0,35	0,37	0,51	0,67

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Výsledným pohybom imigrácie a emigrácie je migračné saldo, ktoré za dané obdobie dosiahlo záporné hodnoty, z obce sa odsťahovalo o 33 osôb viac ako sa prisťahovalo. V roku 2014 migračné saldo dosiahlo tiež zápornú hodnotu, z obce sa odťahovalo 9 obyvateľov a neprisťahoval sa žiaden. Vývoj migračného salda dokumentuje tab. 10 a graf 4. Pozitívne

migračné saldo bolo v rokoch 2001, 2003, 2004 ako i v rokoch 2009 a 2010. V porovnaní so Združením obci Termál (-3,30 ‰), okresom Nové Zámky (-1,14 ‰), NSK (-0,21 ‰), SR (0,32 ‰) obec dosahuje vyššie negatívne hodnoty v prepočte na 1000 obyvateľov (-18,99 ‰ v r. 2014).

Tab. 10 - Vývoj migračného prírastku resp. úbytku obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	2	-2	4	1	-4	-2	-3	-4	0	4	-7	-12	-1	-9
	‰	3,52	-3,52	7,12	1,78	-7,17	-3,64	-5,61	-7,68	0,00	7,68	-13,78	-24,19	-2,08	-18,99
ZO Termál	abs.	4	8	-12	15	-14	-3	-11	51	69	57	19	-5	-3	-45
	‰	0,27	0,54	-0,82	1,02	-0,96	-0,21	-0,77	3,59	4,88	4,03	1,36	-0,36	-0,22	-3,30
okr. NZ	‰	-0,38	0,13	0,94	1,13	1,54	0,45	0,97	0,75	0,83	0,03	0,17	-0,17	-0,50	-1,14
NSK	‰	0,64	0,92	1,03	1,79	1,38	1,10	2,04	1,66	0,56	0,56	0,23	0,75	-0,03	-0,21
SR	‰	0,19	0,17	0,26	0,53	0,63	0,72	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44	0,32

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Graf 4 - Vývoj migračného pohybu obyvateľov v obci Pozba v období rokov 2001 - 2014

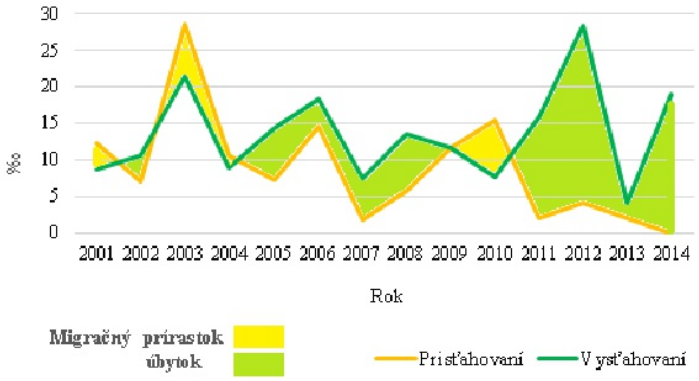

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Na základe prirodzenej a migračnej mobility možno stanoviť celkový pohyb obyvateľstva, ktorý poukazuje na celkový úbytok obyvateľov. Za obdobie rokov 2001 - 2014 sa stav obyvateľov znížil o 111 osôb (tab. 11).

Tab. 11 - Vývoj celkového prírastku resp. úbytku obyvateľov obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	-4	-7	-1	-4	-9	-8	-14	-10	-5	1	-11	-16	-10	-13
	‰	-7,03	-12,32	-1,78	-7,11	-16,13	-14,57	-26,17	-19,19	-9,60	1,92	-21,65	-32,26	-20,83	-27,43
ZO Termál	abs.	-108	-61	-89	-73	-115	-85	-124	-75	-40	-46	-71	-100	-116	-115
	‰	-7,20	-4,13	-6,06	-4,99	-7,91	-5,87	-8,65	-5,27	-2,83	-3,25	-5,09	-7,20	-8,42	-8,45
okr. NZ	‰	-4,52	-3,04	-3,41	-3,59	-3,55	-3,85	-4,19	-3,37	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20	-4,54
NSK	‰	-3,08	-2,76	-2,79	-2,36	-2,58	-2,78	-2,82	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,54
SR	‰	-0,16	-0,13	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	1,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

V porovnaní s mikroregiónom, okresom a krajom má obec negatívnejší vývoj, dosahuje pomerne vysoký celkový úbytok populácie. Súčasná veková štruktúra neumožňuje obci Pozba rásť z vnútorných zdrojov, a preto je potrebné vytvárať podmienky pre udržanie mladého obyvateľstva v obci a podmienky pre podporu imigrácie do obce.

Graf 5 - Vývoj základných ukazovateľov pohybu obyvateľov obce Pozba v r. 2001 - 2014

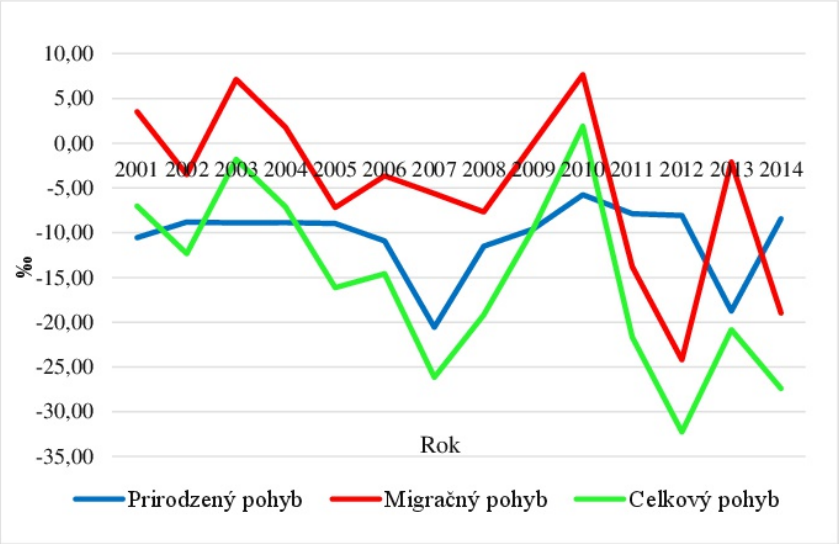

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Vývoj počtu obyvateľov ovplyvňuje sobášnosť a rozvodovosť. Sobášnosť je v obci pomerne nízka (tab. 12), čo je odrazom nízkeho počtu mladých ľudí a staršej vekovej štruktúry obyvateľov (tab. 14). V obci sa priemerne za rok realizujú 2 sobáše. Maximálny počet sobášov bol v rokoch 2003, 2006 a 2009, kedy bolo zosobášených 5 dvojíc.

Tab. 12 - Vývoj počtu sobášov obyvateľov obce Pozba období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	2	2	5	1	2	5	2	2	5	2	2	1	2	1
	‰	3,48	3,52	8,9	1,78	3,58	9,11	3,74	3,84	9,6	3,84	3,93	2,02	4,15	4,15
ZO Termál	abs.	56	45	47	52	40	58	50	53	58	53	54	52	54	60
	‰	3,76	3,04	3,20	3,55	2,75	4,01	3,49	3,73	4,10	3,74	3,87	3,75	3,92	4,39
okres NZ	‰	4,25	3,87	4,07	4,43	4,26	4,18	4,35	4,70	4,00	3,87	4,07	4,04	4,42	4,72
NSK	‰	4,28	4,30	4,29	4,64	4,44	4,32	4,63	4,74	4,37	4,10	4,23	4,25	4,37	4,62
SR	‰	4,40	4,66	4,83	5,18	4,85	4,81	5,09	5,24	4,87	4,68	4,75	4,81	4,71	4,94

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

Vývoj rozvodovosti, i keď nie je vysoká, má negatívny vplyv na rozvoj rodiny. Počet rozvodov v obci sa pohybuje v rozpätí 0 - 2 (tab. 13), čo je pozitívne pri nízkej sobášnosti. Celkovo za sledované obdobie bolo v obci len 9 rozvodov.

Tab. 13 - Vývoj rozvodovosti obyvateľov obce Pozba v období rokov 2001 - 2014

Územie	m.j.	Rok													
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pozba	abs.	0	2	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	2
	‰	0	3,52	0	1,78	0	1,82	0	1,92	1,92	0	0	0	2,08	4,22
ZO Termál	abs.	9	15	13	24	14	21	33	27	20	14	29	22	21	26
	‰	0,60	1,01	0,89	1,64	0,96	1,45	2,30	1,90	1,41	0,99	2,08	1,58	1,52	1,90
okr. NZ	‰	2,13	2,53	1,93	2,50	2,42	2,50	2,46	2,54	2,70	2,39	2,38	2,04	2,28	2,11
NSK	‰	1,99	2,37	2,36	2,37	2,33	2,44	2,41	2,52	2,54	2,31	2,21	2,18	2,23	2,04
SR	‰	1,82	2,04	1,99	2,02	2,15	2,36	2,26	2,35	2,34	2,21	2,06	2,03	2,02	1,94

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *upravené autormi*

1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia (graf 6, tab. 1) i keď mierne, prevládajú ženy, ktoré sa na celkovej populácii obce podieľajú 50,65 % (r. 2014). Významné postavenie majú najmä vo vyšších vekových kategóriách. Muži prevládajú v mladšom veku. Index maskulinity, udávajúci koľko mužov pripadá na 1000 žien, dosahuje hodnotu 900,16.

Graf 6 - Štruktúra obyvateľstva obce Pozba podľa pohlavia (r. 2014)

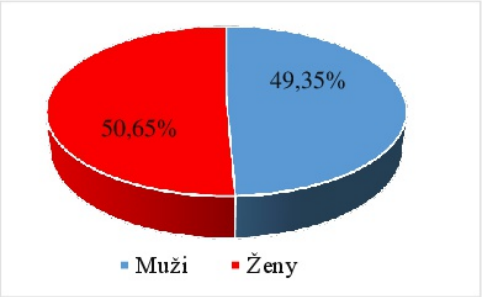

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Významnými znakmi populácie sú štruktúry podľa veku, ktoré môžeme charakterizovať podľa reprodukcie a produktivity.

Veková štruktúra obyvateľstva (tab. 14)ako ďalší znak ľudského potenciálu poukazuje na regresívny typ vývoja populácie obce. Je charakteristický vysokým podielom obyvateľstva poreprodukčného veku (50 a viac rokov), ktorý dosahuje až 43,97 % a je 4,5-krát väčší ako podiel predreprodukčného obyvateľstva (0 - 14-roční). Najsilnejšou zložkou obyvateľstva je obyvateľstvo reprodukčného veku (15 - 49-roční), ktoré netvorí ani polovicu (46,34 %). Táto štruktúra obyvateľstva neumožňuje ani jednoduchú reprodukciu z vlastných zdrojov.

Tab. 14 - Veková štruktúra obyvateľov obce Pozba podľa reprodukcie (r. 2014)

Územie	Predreprodukčný vek (0-14 rokov)		Reprodukčný vek (15-49 rokov)		Poreprodukčný vek (50 a viac rokov)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	45	9,70	215	46,34	204	43,97
ZO Termál	1687	12,40	6637	48,79	5280	38,81
okr. NZ	18154	12,76	70163	49,30	142317	37,94
NSK	91506	13,36	340861	49,77	5421349	36,87
SR	830181	15,31	2726898	50,30	1864270	34,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Pri tvorbu pracovných síl dôležitú úlohu zohráva štruktúra podľa produktivity, ktorá poukazuje staršiu populáciu, v ktorej predproduktívny vek (0-14-roční) je zastúpený len 9,70 %. Obyvateľstvo produktívneho veku tvorí viac ako polovicu populácie (68,10 %). Vysoký podiel na populácii má obyvateľstvo poproduktívneho veku, ktorý v porovnaní s podielom Združenia obcí Termál, ale i okresom Nové Zámky, NSK a Slovenska dosahuje negatívnejšie hodnoty (tab. 15). Ako vidieť z tab. 15, podiel obyvateľov produktívneho veku je nižší, ako je podiel porovnávaných úrovní (Združenie obcí Termál, okres Nové Zámky, NSK, Slovensko), čo pre tvorbu pracovných síl nie je pozitívne.

Tab. 15 - Veková štruktúra obyvateľov obce Pozba podľa produktivity(r. 2014)

Územie	Predproduktívny vek (0-14 rokov)		Produktívny vek (15-64 rokov)		Poproduktívny vek (65 a viac rokov)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	45	9,70	316	68,10	103	22,20
ZO Termál	1687	12,40	9404	69,13	2513	18,47
okr. NZ	18154	12,76	101661	71,43	22502	15,81
NSK	91506	13,36	489153	71,42	104263	15,22
SR	830181	15,31	3834289	70,73	756879	13,96

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Graf 7 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Pozba podľa produktivity (r. 2014)

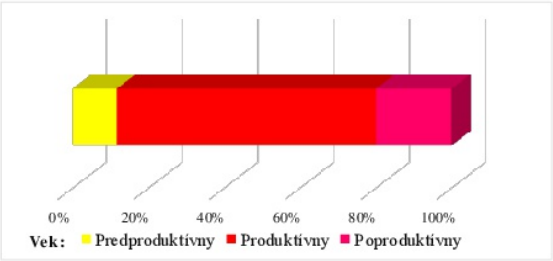

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Demografickú situáciu obyvateľstva charakterizujú i ďalšie vybrané demografické ukazovatele (tab. 16).

Tab. 16 - Vybrané demografické ukazovatele obce Pozba (r. 2011)

Územie	Index starnutia v %	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí v %	Index ekonomického zaťaženia v %
Pozba	228,89	14,24	46,84
ZO Termál	148,96	17,94	44,66
okr. NZ	123,95	17,86	39,99
NSK	113,94	18,71	40,02
SR	91,17	21,65	41,39

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, *upravené autormi*

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí, charakterizovaný pomerom predproduktívneho veku k produktívnemu veku, dosahuje hodnotu 14,24 %, ktorá je značne nižšia ako mikroregionálny (17,94 %), okresný (17,86 %), krajský (18,71 %) a celoslovenský priemer (21,65 %). Za výstižný možno považovať aj index ekonomického zaťaženia, tzn. pomer obyvateľstva predproduktívneho a poproduktívneho veku k obyvateľstvu v produktívnom veku, ktorý má hodnotu 46,84 %, čo je viac ako je priemer mikroregiónu

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument PHSR 1,5 MB

i ostatných porovnávaných úrovní. Proces starnutia populácie charakterizuje aj tzv. index starnutia, vyjadrujúci pomer počtu osôb poproduktívneho veku pripadajúcich na 100 obyvateľov 0-14-ročných. V obci pripadá 228,89 obyvateľov poproduktívneho veku na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. Tento údaj je značne vyšší ako mikroregionálny priemer (148,96), čo taktiež poukazuje na staršiu populáciu obce, ktorá je staršia ako populácia okresu, kraja i populácia Slovenska.

Veková štruktúra obyvateľstva a štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia ovplyvňuje nielen procesy jeho reprodukcie, ale súčasne určuje aj potenciál pracovných síl. Nízky podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa môže prejaviť v nízkej reprodukcii obyvateľstva ako i v znížení základne pracovnej sily, čo spôsobuje i jej regresívny vývoj. Na zlepšenie populačnej štruktúry obyvateľstva, ktorá je výsledkom dlhodobých procesov, je potrebné zabezpečiť rozvoj obce, zvýšiť kvalitu prostredia obce v čo najširšom význame slova, aby sa obec stala atraktívnou pre mladé obyvateľstvo a naštartovala imigráciu mladých do obce.

Rozvoj obce a využitie pracovných síl do značnej miery ovplyvňuje štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania (graf 7, tab. 17).

Tab. 17 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2011)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu	
		muži	ženy	abs.	%
Primárne		37	81	118	23,18
Základné		37	81	118	23,18
Sekundárne		**150**	**122**	**272**	**53,44**
Učňovské (bez maturity)		48	35	83	16,31
Stredné odborné (bez maturity)		36	18	54	10,61
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		8	7	15	2,95
Úplné stredné odborné (s maturitou)		50	45	95	18,66
Úplné stredné všeobecné		8	11	19	3,73
Vyššie odborné vzdelanie		0	6	6	1,18
Terciárne		**20**	**26**	**46**	**9,04**
Vysokoškolské bakalárske		5	6	11	2,16
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		14	19	33	6,48
Vysokoškolské doktorandské		1	1	2	0,39
Vysokoškolské spolu		20	26	46	9,04
Študijný odbor	prírodné vedy	0	1	1	0,20
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnika, technická chémia, potravinárstvo)	5	4	9	1,77
	technické vedy a náuky II (textilná výroba, spracovanie kože, dreva, plastov, výroba hud. nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošty, telekomunikácie, automatizácia, špec. odb.)	2	0	2	0,39
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	2	3	0,59
	zdravotníctvo	1	3	4	0,79
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozofovia, ekonómia, polit. a právnické vedy, ekonomika a manažment, obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	6	8	14	2,75
	spoločenské vedy, náuky a služby II (historické, filologické, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, telovýchova, učiteľstvo, SŠ - gymnáziá)	4	6	10	1,96
	nezistený	1	2	3	0,59
Bez školského vzdelania		**37**	**26**	**63**	**12,38**
Nezistené		**5**	**5**	**10**	**1,96**
Súhrn		**249**	**260**	**509**	**100,00**

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Viac ako polovica obyvateľov obce (53,44 %) dosiahla ako najvyššie vzdelanie sekundárne, v ktorom dominuje úplné stredné učňovské s maturitou (18,66 %) a učňovské bez maturity (16,31 %). Primárne vzdelanie má ukončených 23,18 % obyvateľov. Podiel terciárneho vzdelania na populácii obce je 9,04 % a je zamerané najmä na spoločenské vedy, náuky a služby. Vzdelanostnú štruktúru dopĺňa obyvateľstvo bez vzdelania, ku ktorému patria najmä deti a dosahuje podiel 12,38 % a obyvateľstvo, u ktorého vzdelanie nebolo zistené (1,96 %).

Graf 8 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2011)

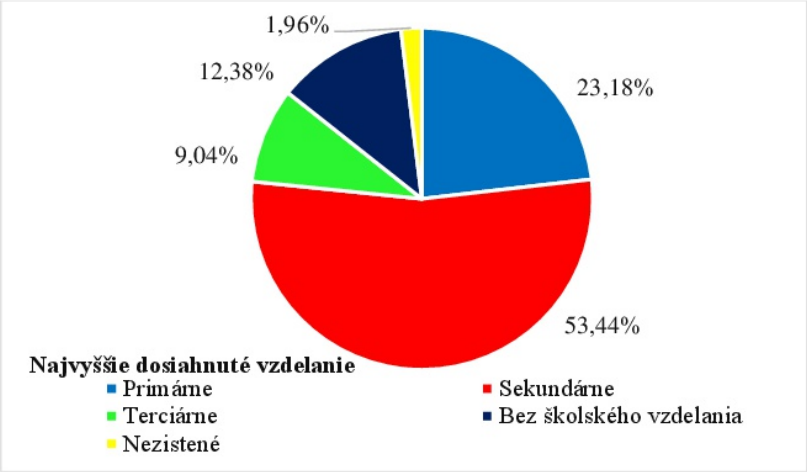

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autormi*

Obec Pozba patrí k národnostne zmiešaným obciam Slovenska. Takmer z troch štvrtín (74,46 %) dominuje maďarská národnosť v národnostnej štruktúre obyvateľstva. Na slovenskú národnosť pripadá 22,00 %. K národnostným minoritám patrí česká národnosť, ktorá s ostatnými a nezistenými národnosťami tvorí 3,54 % (tab. 18).

Tab. 18 - Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	Národnosť									
	slovenská		maďarská		česká		rómska		iná a nezistená	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	123	21,39	443	77,04	5	0,87	-	-	4	0,7
2011	112	22,00	379	74,46	4	0,79	-	-	14	2,75

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Národnostná štruktúra ovplyvňuje náboženskú štruktúru. V obci dominuje reformovaná kresťanská cirkev, ku ktorej sa hlási 66,40 % obyvateľov. Na druhom mieste je rímskokatolícka cirkev s 16,70 %. Náboženskú štruktúru obce dopĺňa evanjelická cirkev augsburského vyznania s 0,98 %. K ostatným vierovyznaniam sa hlási 7,77 % obyvateľov. Kým v roku 2001 bolo bez vyznania len 2,44 % obyvateľov, v roku 2011 počet obyvateľov bez vyznania vzrástol 3,39-krát (tab. 19).

Tab. 19 - Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	Vierovyznanie									
	Rímskokatolícka cirkev		Evanjelická cirkev augsburského vyznania		Reformovaná kresťanská cirkev		Bez vyznania		Ostatné a nezistené	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	115	20,0	11	1,91	394	68,52	14	2,44	41	7,13
2011	85	16,70	5	0,98	338	66,40	42	8,25	39	7,77

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

1.1.5 EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA

1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu

Základným prírodným zdrojom obce je jej pôda. Pôdny fond je využívaný hlavne pre poľnohospodárske účely (tab. 20, graf 9).

Tab. 20 - Štruktúra pôdneho fondu obce Pozba (r. 2003 a 2014)

Formy využitia pôdneho fondu	Rozloha (v ha)	
	r. 2003	r. 2014
lesné plochy	56,54	66,59
poľnohospodárska pôda	810,96	725,10
z toho:		
- orná pôda	578,93	661,42
- vinice	53,22	39,25
- záhrady	24,10	17,24
- ovocné sady	-	-
- trvalé trávnaté porasty	154,70	7,19
zastavané plochy	57,45	46,66
vodné plochy	6,77	6,17
ostatné plochy	9,26	96,47
Spolu	940,98	940,98

Zdroj: KS ŠÚ Nitra, 2004, ŠÚ SR, 2015

Graf 9 - Využitie pôdneho fondu obce Pozba (r. 2014)

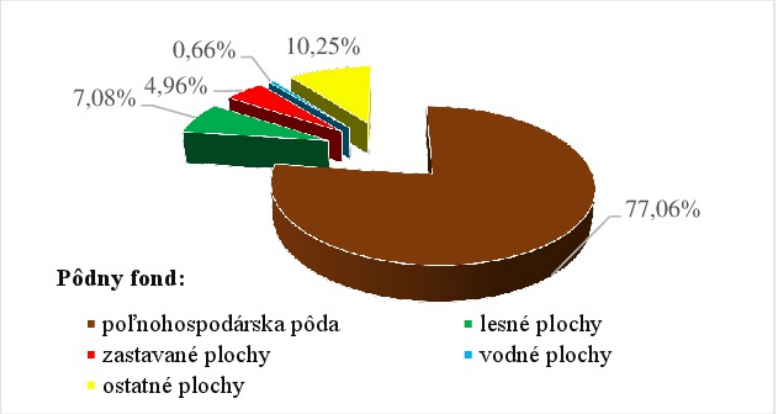

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

V poľnohospodárskom pôdnom fonde dominuje orná pôda, ktorá z celkovej poľnohospodárskej pôdy (725,10 ha) zaberá 661,42 ha. Stupeň zornenia dosahuje 91,22 %. Štruktúru využitia poľnohospodárskej pôdy dopĺňajú a krajinu spestrujú vinice (39,25 ha) a záhrady (17,24 ha). Trávnaté porasty zaberajú len 7,19 % z poľnohospodárskej pôdy.

Nepoľnohospodárska pôda zaberá 215,88 ha, z toho na lesnú plochu pripadá 66,59 ha. Okrem toho sa v sledovanom území nachádza aj 6,17 ha vodných plôch. Zastavaná plocha zaberá 46,66 ha. Ostatné plochy tvoria 96,47 ha (tab. 20, graf 9).

1.1.5.2 Trh práce

Poznanie situácie na trhu práce patrí k základným faktorom rozvoja územia. Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO) na populácii obce v produktívnom veku dosahoval 82,44 % (277 osôb). Do roku 2011 sa podiel EAO znížil o 14,2 % bodu, tzn. na 241 osôb. Podiel mužov dosiahol 77,40 % a podiel žien je nižší a dosiahol 58,90 %. Obec Pozba, tak ako iné vidiecke obce Slovenska, nemá možnosti poskytnúť obyvateľstvu dostatok pracovných príležitostí. Viac ako 82,57 % EAO odchádza za pracovnou príležitosťou (tab. 21).

Tab. 21 - Základné ukazovatele EAO obce Pozba (r. 2001 a 2011)

Rok	EAO (počet osôb)	EAO/100 obyv.	odchádzka do zamestnania (počet osôb)	odchádzka/100 EAO
2001	277	44,7	128	46,21
2011	241	47,34	199	82,57

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

V štruktúre EAO podľa spoločenskej skupiny (tab. 22) majú dominantné postavenie zamestnanci, ktorých podiel na EAO dosiahol 68,46 %. Popri zamestnancoch stále významnejšie miesto nadobúdajú podnikatelia, ktorí sa môžu podieľať na tvorbe pracovných miest. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 bývalo v obci 42 podnikateľov.

Štruktúru dopĺňajú vyrovnaným podielom členovia družstiev a vypomáhajúci členovia domácim podnikom (0,41 %).

Tab. 22 - EAO podľa spoločenskej skupiny obce Pozba (r. 2011)

Územie	Postavenie v zamestnaní										
	zamestnanci		podnikatelia			členovia družstiev		vypomáhajúci neplatení členovia domác. a pod.		ostatní a nezistení spolu	
	abs.	%	so zamestnan-cami	bez zamestnan-cov	spolu %	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pozba	165	68,46	3	39	17,42	1	0,41	1	0,41	32	13,28
ZO Termál	4 613	71,71	131	558	10,71	49	0,76	11	0	1071	16,64

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Ako vidieť z tab. 23, v sekundárnom a terciárnom sektore hospodárstva zaznamenávame nárast zamestnanosti EAO v porovnaní s rokom 2001 Zamestnanosť

v terciárnom sektore vzrástla o 12,4 percentuálneho bodu, z 36,56 % na 48,96 %. Nárast v sekundárnom sektore bol nižší z 36,12 % na 38,59 % tzn. o 1,07 %. Primárny sektor naopak zaznamenal pokles z 7,92 % na 4,56 % v zamestnanosti (graf 10). Podiel EAO bez udania, ktorý dosahoval 17,18 %, sa oproti roku 2001 znížil na 7,88 %.

Tab. 23 - EAO obce Pozba podľa sektorov hospodárstva (r. 2001 a 2011)

Rok	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor	EAO bez udania	Spolu
2001	18	82	88	39	227
2011	11	93	118	19	241

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

Graf 10 - EAO obce Pozba podľa sektorov hospodárstva (r. 2011)

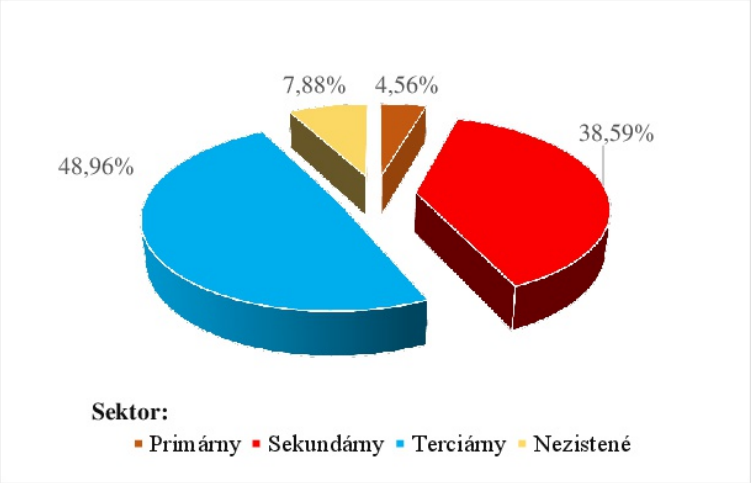

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autormi*

V štruktúre zamestnanosti podľa odvetví hospodárstva (tab. 24) najviac zamestnaných zo sekundárneho sektora pracuje v odvetví stavebníctva, v špecializovaných stavebných prácach, kde pracuje 17 obyvateľov tzn. 7,05 % z EAO obce. Významný podiel dosahujú odvetvia priemyslu ako výroba odevov (4,15%) a výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (4,98 %). V poľnohospodárstve pracuje 4,15 % EAO. Z nevýrobných odvetví sú v popredí verejná správa a obrana (9,13 %) a vzdelávanie (6,64 %).V maloobchode a vo veľkoobchode pracuje 7,44 % EAO. Zastúpenie ostatných odvetví na zamestnanosti obyvateľov dokumentuje tab. 24. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odchádza za pracovnými príležitosťami mimo obec. V roku 2011 našlo pracovnú príležitosť mimo obce 199 osôb, tzn. 82,57 %. Odchádzka smerovala hlavne do okolitých miest Vráble, Šurany, Nové Zámky.

Tab. 24 - EAO obce Pozba podľa odvetví hospodárstva (r. 2011)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	8	2	10	7
Lesníctvo a ťažba dreva	1	0	1	1
Výroba potravín	1	2	3	2

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument PHSR 1,5 MB

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba nápojov	0	1	1	0
Výroba textilu	1	2	3	1
Výroba odevov	2	8	10	8
Výroba kože a kožených výrobkov	0	1	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	1	2	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	2	0	2	1
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	1	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	2	6	8	7
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	2	1	3	3
Výroba a spracovanie kovov	1	0	1	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	1	12	11
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	2	2	2
Výroba elektrických zariadení	2	1	3	2
Výroba strojov a zariadení i. n.	2	0	2	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	1	2	2
Výroba nábytku	1	0	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	1	4	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	2	3	2
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	0	2	2
Výstavba budov	5	1	6	4
Inžinierske stavby	3	0	3	2
Špecializované stavebné práce	17	0	17	17
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	1	9	6
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	3	6	9	8
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	1	5	5
Letecká doprava	1	0	1	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	5	1	6	6
Poštové služby a služby kuriérov	1	1	2	2
Ubytovanie	0	3	3	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	4	6	10	10
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	0	2	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	0	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1	0
Právne a účtovnícke činnosti	2	0	2	2
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	0	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	1	0	1	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	1	1	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	0	1	1	0

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	1	1	2	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	10	12	22	18
Vzdelávanie	3	13	16	15
Zdravotníctvo	1	3	4	3
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	5	7	7
Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2	2
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	0	1	1
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	3	3	3
Činnosti členských organizácií	2	0	2	0
Nezistené	12	7	19	15
Spolu	137	104	241	199

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

I keď dominantná časť obyvateľov odchádza za prácou mimo obec bydliska, v obci obce podniká viacero podnikateľských subjektov, prevažne na základe živnostenského oprávnenia (listu). Svojou aktivitou vytvárajú vhodné podmienky pre rozvoj obce a zamestnanosť (tab. 25).

Podnikateľské aktivity sa orientujú najmä na poľnohospodárstvo, v ktorom má významné postavenie spoločnosť s ručením obmedzeným Agro Gombár, Dvory nad Žitavou, AGRO LEKO s. r. o., Pozba a viacero súkromne hospodáriacich roľníkov.

Významné sú tiež obchodné služby, ktoré zabezpečujú základné životné podmienky obyvateľstvu ako napr. predajne potravín.

Tab. 25 - Vybrané pracovné príležitosti a podnikateľské subjekty v obci Pozba (r. 2014)

P.č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
1.	TRIAL s. r. o. , Pozba 17	Reštauračné služby	FO	5
2.	AGRO LEKO s. r. o., Pozba 234	Poľnohospodárstvo	FO	2
3.	SHR-Zoltán Tóth, Pozba 32	Poľnohospodárstvo a služby	FO	1
4.	Agro Gombár, s.r.o. Dvory nad Žitavou	Poľnohospodárstvo	PO	25
5.	Bufet pri žel. stanici, Tibor Pilárik, Pozba 110	Reštauračné služby	FO	1
6.	Kováčová Irma – KOVIRM – SHR Pozba č. 107	Poľnohospodárstvo	FO	1
7.	Batár Tomáš, Pozba 244	Drobné stavebné práce	FO	1
8.	Pilárik Patrik, Pozba č. 110	Drobné stav. práce	FO	1
9.	Tóth Dávid, Pozba č. 248	Drobné stav. práce	FO	1
10.	Tóth Roman, Pozba č. 279	Drobné stav. práce	FO	1
11.	Korpáš Ernest, Pozba č. 224	Drobné stav. práce	FO	1
12.	Runglík Roman, Pozba č. 173	Drobné stav. práce	FO	1
13.	Bahík Ladislav, Pozba č. 85	Poľnohospodárstvo	FO	1
14.	Tóth František, Pozba č. 181	Drobné stav. práce	FO	1

P.č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
15.	Czímer Július, Pozba č. 132	Zvárač. práce	FO	1
16.	Švec Ladislav, Pozba č. 71	Predaj pln. zariadení	FO	1
17.	Konkoly Peter, Pozba č. 167	Drobné stav. práce	FO	1
18.	Sallai Ernest, Pozba č. 245	Drobné stav. práce	FO	1
19.	Sallai Róbert, Pozba č. 327	Drobné stav. práce	FO	1
20.	Mészáros Emil, Pozba č. 242	Drobné stav. práce	FO	1
21.	Szemerédy Ladislav, Pozba č. 202	Drobné stav. práce	FO	1
22.	COLOR DECOR, s.r.o. Pozba č. 209	Veľkoobch. a maloobchod	FO	1

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2015

Významný podiel z EAO má podskupina, ktorú tvoria nezamestnaní. V roku 2014 bol počet nezamestnaných v obci 32 osôb, z čoho je 18 žien.

Nezamestnanosť podľa dĺžky nezamestnanosti v mesiacoch je pomerne vyrovnaná (tab. 26). Krátkodobá nezamestnanosť dosahuje 37,5 % podobne ako dlhodobá. Jedna štvrtina nezamestnaných je nezamestnaná 7 - 12 mesiacov.

Tab. 26 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa dĺžky nezamestnanosti (r. 2014)

Územie	počet nezamestnaných	z toho ženy	Dĺžka nezamestnanosti v mesiacoch				dlhodobo nezamestnaní/100 nezamestnaných
			0-6	7-12	13-24	25 a viac	
Pozba	32	18	12	8	3	9	37,50
ZO Termál	774	428	282	156	231	105	43,41
okres NZ	8814	4945	2584	1710	2596	1924	51,28

Zdroj: ÚPSVAR, 2015, *upravené autormi*

V štruktúre nezamestnaných podľa veku majú významné postavenie mladí ľudia do veku 35 rokov (tab. 27). Podľa dosiahnutého vzdelania najmenej sa na trhu práce uplatnili obyvatelia s nižším stredoškolským vzdelaním (stredoškolské bez maturity) a s úplným stredným odborným vzdelaním, ktorých podiel bol až 68,75 %, za nimi nasledujú nezamestnaní so základným vzdelaním (21,88 %).

Tab. 27 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa veku nezamestnaných (r. 2014)

Územie	Nezamestnanosť podľa veku									
	< 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 >
Pozba	0	6	5	5	4	4	3	3	1	1
ZO Termál	20	119	91	77	77	94	94	87	102	13
okres NZ	231	1146	981	877	1080	990	959	1118	1295	137

Zdroj: ÚPSVAR, 2015, *upravené autormi*

Podľa dosiahnutého vzdelania najmenej sa na trhu práce sa uplatnili obyvatelia so stredoškolským vzdelaním bez maturity, základným a úplným stredným odborným vzdelaním (tab. 28), ktorých podiely sú takmer vyrovnané a na celkovej nezamestnanosti obyvateľov obce sa podieľajú 68,75 %.

Tab. 28 - Nezamestnanosť v obci Pozba podľa vzdelania nezamestnaných (r. 2014)

Územie	Nezamestnanosť podľa vzdelania							
	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Pozba	0	7	0	9	13	0	1	2
ZO Termál	2	144	10	307	214	22	18	57
okres NZ	97	1999	326	2855	2176	434	238	689

Pozn.: 0 - Neukončené základné vzdelanie, 1 – Základné vzdelanie, 2 – Nižšie stredné odborné vzdelanie, 3 – Stredné odborné vzdelanie, 4 – Úplné stredné odborné vzdelanie, 5 – Úplné stredné všeobecné vzdelanie, 6 – Vyššie odborné vzdelanie, 7 – Vysokoškolské vzdelanie
Zdroj: ÚPSVAR, 2015, *upravené autormi*

1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce

Nezastupiteľnú úlohu v rozvoji obce má samospráva. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom využívania jej majetku a disponibilných finančných prostriedkov. Na rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov vplývať aj združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorými obec disponovala predstavuje objem 328 826 EUR (r. 2014). Z týchto prostriedkov obec zabezpečuje všetky samosprávne úlohy, ktoré obci vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy. Vývoj rozpočtu obce zobrazuje tab. 29. Ako vidieť z tabuľky 29, v sledovanom období rokov 2006 - 2014 obec hospodárila okrem r. 2010 v zisku. Najvyšší zisk dosiahla v rokoch 2008 v hodnote 115 833 EUR. Zisk v roku 2014 dosiahol 20 445 EUR.

Tab. 29 - Vývoj rozpočtu obce Pozba v EUR v období rokov 2006 - 2014

Rozpočet	Rok								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy	265202	265203	277408	271533	282121	353005	242953	183513	328827
Výdavky	174210	161807	161575	220334	283721	281280	164846	164157	308380
Hospodársky výsledok	90992	103396	115833	51199	-1600	71725	78107	19356	20447

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015

Príjmy obce v roku 2014 dosiahli objem 328 8267 EUR, čím v prepočte na 1 obyvateľa disponuje obec sumou 709 EUR. V štruktúre príjmov najviac financií získala obec z výnosov z dane z príjmov fyzických osôb a z ostatných príjmov. Tieto dve skupiny sa podieľajú takmer polovicou na zdrojoch príjmov. Miestne dane a poplatky pokryli 18,41 % príjmov obce. Najnižšie príjmy obec dosahuje zo svojho majetku tab. 30.

Tab. 30 - Štruktúra rozpočtových príjmov obce Pozba v období rokov 2006 - 2014

Štruktúra rozpočtových príjmov v EUR									
Príjmy:	**r. 2006**	**r. 2007**	**r. 2008**	**r. 2009**	**r. 2010**	**r. 2011**	**r. 2012**	**r. 2013**	**r. 2014**
A. Miestne dane a poplatky	34206	45486	28605	34474	30089	34632	56359	46050	60553
B. Výnosy z majetku obce	465	2655	2489	595	4351	2100	7235	20010	7572
C. Výnosy z dane príjmu FO	106803	111584	131967	114691	90397	100383	99700	94762	92045
D. Ostatné príjmy	123728	105478	114347	121773	157284	215890	79659	22691	68656
Príjmy spolu	265202	265203	277408	271533	282121	353005	242953	183513	328827

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015

Výdavky obce možno rozdeliť do dvoch skupín - neinvestičné a investičné výdavky (tab. 31).

Neinvestičné (bežné) výdavky, ktoré v roku 2014 boli v hodnote 158 614 EUR. Dominantná časť neinvestičných (bežných) výdavkov smerovala do miestneho hospodárstva, kde bolo vynaložených 41,74 %. Na činnosti školstva bolo použitých 23,56 %. O 12,45 % bodu menej oproti objemu výdavkov do miestneho hospodárstva bolo vynaložených na fungovanie vnútornej správy. Do oblasti kultúry a športu spolu s TV smerovalo 5,24 % výdavkov. Najmenej financií smerovalo do sociálnej oblasti.

Druhou skupinou výdavkov sú investičné výdavky, ktoré obec využila na svoj rozvoj výstavbou napr. oddychového parku, resp. rekonštrukciou napr. obecného úradu či verejného osvetlenia, na čo využila vlastné zdroje, zdroje zo štátneho rozpočtu, zdroje EÚ, čím zlepšila kvalitu života svojich občanov. V roku 2014 investovala obec finančné prostriedky prioritne do skvalitnenia miestneho hospodárstva.

Tab. 31 - Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Pozba v období rokov 2006 - 2014

Štruktúra rozpočtových výdavkov v EUR									
Výdavky:	**r. 2006**	**r. 2007**	**r. 2008**	**r. 2009**	**r. 2010**	**r. 2011**	**r. 2012**	**r. 2013**	**r. 2014**
A. Neinvestičné výdavky	**174210**	**161807**	**161575**	**174684**	**162896**	**160196**	**164047**	**164157**	**158614**
Kultúra	17250	5743	4565	7640	3961	4714	3589	4057	4756
Šport a TV	1722	535	1296	2403	1089	2350	2681	4414	3560
Sociálna oblasť	2043	3183	1035	1437	904	128	77	1300	250
Miestne hospodárstvo	83241	99344	103247	105353	103448	96960	104386	120845	66213
Vnútorná správa	3042	4010	3619	6045	5590	4377	3625	2616	46463
Školstvo	66912	48992	47813	51806	47904	51667	49689	30925	37372
B. Investičné výdavky	**0**	**0**	**0**	**45650**	**120825**	**121084**	**799**	**0**	**149766**
Kultúra									
Šport a TV									
Sociálna oblasť									
Miestne hospodárstvo									**149766**
Vnútorná správa									
Rozvoj obce				45650	120825	121084	799		
Školstvo									
Výdavky spolu	**174210**	**161807**	**161575**	**220334**	**283721**	**281280**	**164846**	**164157**	**308380**

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015

1.1.6 INFRAŠTRUKÚRA

1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra

Maloobchodná sieť poskytuje len základné služby. Je tvorená predajňou COOP Jednota SD, Nové Zámky a v jej sortimente sú v ponuke potraviny a rozličný tovar. Pohostinné služby poskytuje zariadenie TRIAL a Bufet pri železničnej stanici.

Zo školských a výchovných zariadení sa v obci Pozba nachádza materská škola so zariadením školského stravovania. V školskom roku 2014/2015 navštevovalo materskú školu 8 detí a ich výučbu zabezpečoval 1 pedagóg. Deti z materskej školy môžu v školskej dochádzke pokračovať na základnej škole a môžu sa stať žiakmi I. stupňa základnej školy v obci s vyučovacím jazykom maďarským (tab. 32). V školskom roku 2014/2015 sa

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

výchovno-vzdelávacieho procesu zúčastňovalo 8 žiakov, ktorých výučbu zabezpečoval 1 pedagóg.

Tab. 32 - Školské a výchovné zariadenia v obci Pozba v školskom roku 2014/2015

Druh zariadenia	Počet detí	Počet pedagógov	Vyučovací jazyk
Základná škola	8	1	Maďarský
Materská škola	8	1	Maďarský/slovenský
Školský klub	nie		
Školská jedáleň	áno		

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2015

V obci nie sú občanom k dispozícii žiadne zdravotnícke zariadenia. Obyvatelia tak musia za lekárskou starostlivosťou dochádzať do Bardoňova a Podhájskej.

Pre kultúrnu a záujmovú činnosť slúži kultúrny dom s kapacitou 200 osôb. V kultúrnom dome vyvíjajú svoju činnosť najmä obecné kluby a spolky. Slúži pre spoločenské aktivity napr. zábavy, posedenia so staršími, vystúpenia detí atď. Pre potreby obyvateľov slúži obecná knižnica umiestnená v budove obecného úradu.

Stravovacie zariadenie zastupuje v obci reštauračné zariadenie Pozbanský dvor s kapacitou 80 miest.

Ubytovacie zariadenia v obci úplne absentujú rovnako ako aj sociálne zariadenia.

Zo športových zariadení sa v obci nachádza športový areál s futbalovým ihriskom s vybudovanými sociálnymi zariadeniami a šatňami, kde najmä mládež môže účelne využívať svoj voľný čas.

Ku kultúrnym zariadeniam patrí i kostol reformovanej kresťanskej cirkvi. Vybavenosť obce dopĺňa cintorín s domom smútku a 2 kaplnky rímskokatolíckej cirkvi.

Z administratívnych zariadení je v obci umiestnený obecný úrad, matrika a pošta.

1.1.6.2 Domový a bytový fond

Domový fond je v obci zastúpený 200 domami, z ktorých je 30 neobývaných. Podľa SOBD v roku 2011 sa v obci Pozba nachádza spolu 233 bytov, z rôzneho obdobia výstavby. Trvalo obývaných bytov je 172 (graf 11).

Graf 11 - Bytový fond obce Pozba podľa obdobia výstavby (r. 2011)

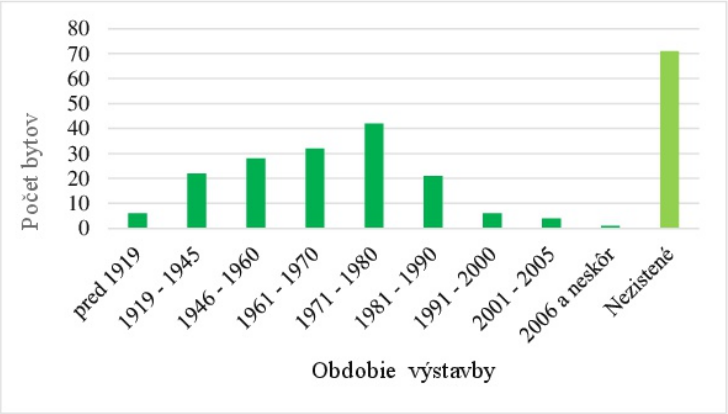

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, *spracované autormi*

Z celkového bytového fondu je jedna štvrtina (58 bytov) neobývaná. Štruktúru bytového fondu dopĺňajú 3 byty, u ktorých funkcia využitia nebola zistená.

Podľa obdobia výstavby sa v obci nachádzajú podľa druhu výstavby byty z pred prvej svetovej vojny, ktorých je 6. Výstavba bytov z obdobia pred druhou svetovou je zastúpená 22 bytmi. Dominantná časť bytového fondu bola postavená v období po II. svetovej vojne. Najviac bytov bolo postavených do 80. rokov minulého storočia (graf 11), kedy bola v obci postavená takmer polovica domov a bytov v počte 102 bytov (43,78 %). Od tohto obdobia nastáva pokles vo výstavbe domov a bytov. Nízka výstavba domov a bytov bola po roku 1991 až do súčasnosti. Takmer u jednej tretiny bytov vek výstavby nebol zistený.

1.1.6.3 Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra

Územie obce je elektrifikované a plynofikované. V r. 2014 využívalo možnosti zásobovania plynom 84,75 % obyvateľov, na vodovod bolo v r. 2014 napojených 97,19 % obyvateľov (tab. 33).

Tab. 33 - Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra obce Pozba (r. 2014)

Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra	ukazovateľ
Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	489
Počet obyvateľov napojených na plynovod	400
Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu	-
Celková dĺžka kanalizácie (v km)	-
Skládka komunálneho odpadu	nie
Vývoz komunálneho odpadu na skládku ...	Skládka TKO Kolta
Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách	105,86
Množstvo vyseparovaného odpadu v tonách	4,28
Skládka bioodpadu - kompostáreň	nie
Vývoz separovaného odpadu do zberného dvora ...	Palárikovo
Internet	áno
Miestny rozhlas	áno
Káblová televízia	nie

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015

V súčasnom období obec nemá vybudovanú kanalizáciu s príslušnou čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané v individuálnych žumpách a septikoch, ktorých tesnosť je neskontrolovateľná a často sú splaškové vody vypúšťané aj do miestnych vodných tokov. Obec je projekčne pre zlepšenie svojho životného prostredia pripravená na odkanalizovanie s napojením na čistiareň odpadových vôd v obci Podhájska.

V oblasti informačnej infraštruktúry má obec vybudovanú telekomunikačnú sieť. Obec je tiež pokrytá signálom mobilných operátorov. Príjem televíznych programov je v obci lokálny, každá domácnosť má vlastnú prijímaciu anténu s vlastnou zosilňovacou súpravou. Obecný rozhlas je v obci vedený po elektrických stĺpoch. Obec má tiež pripojenie na internet.

1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra

Obec Pozba leží mimo hlavných dopravných tepien, je napojená na štátnu cestu II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, prepájajúcu cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice. Územím obce prechádza tiež železničná trať č. 150 spájajúca Nové Zámky – Zvolen.

Popri miestnych obslužných a zberných komunikáciách nie sú vytvorené podmienky pre bezpečný pohyb chodcov. Preto sa pre zlepšenie situácie uvažuje s dostavbou a rekonštrukciou chodníkov a miestnych ciest.

1.1.7 CESTOVNÝ RUCH

Územie obce má podmienky pre rozvoj cestovného ruchu ako po stránke prírodného tak i kultúrno-historického potenciálu. Blízkosť obce Podhájska s termálnymi vodami umožňuje využiť tento potenciál pre cestovný ruch.

Obec sa vyznačuje bohatou a dlhodobou históriou, ktorú dokumentujú nálezy lengyelskej kultúry z obdobia neolitu, ako i nálezy kanelovanej keramiky z obdobia eneolitu.

Pre účely cestovného ruchu je možné využiť predovšetkým vysoko hodnotné kultúrno-historické pamiatky. Medzi takéto historicky zaujímavé objekty zaraďujeme v obci kostol reformovanej kresťanskej cirkvi z r. 1785.

Religióznym cestovným ruchom je využívané pútnické miesto Svätá studnička, kde sa podľa legendy zjavila Panna Mária. Nachádzajú sa tu dve kaplnky - kaplnka nad prameňom, postavená v r. 1926 z milodarov pútnikov a menšia kaplnka, ktorá bola postavená v r. 1914. Pri kaplnke sa nachádza Lurdská jaskyňa so sochou Lurdskej Panny Márie. Vedľa nej je umiestnená Božia muka osadená na vysokom pilieri. Komplex dopĺňa Kalvária na svahu nad studničkou, ktorá má 15 obrazov zastavení Krížovej cesty.

Hodnotnou a atraktívnou robí obec i tradičná a kvalitná vinárska výroba a rozvinuté poľovníctvo, ktoré by mohli podporiť rozvoj agroturistiky a turistiky v území.

Z prírodného hľadiska je obec svojím vzhľadom a charakterom priamo predurčená pre rozvoj cykloturistiky a turistiky.

1.1.8 KULTÚRNY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

Život obci je úzko viazaný na kultúrnu, športovú a záujmovú činnosť. V obci sa počas celého roka koná rad zaujímavých podujatí, ktoré pomáhajú stmeľovať komunitu obyvateľov (tab. 34).

Tab. 34 - Kalendárium podujatí v obci Pozba

Mesiac	Podujatie	Organizátor
Január	Športové aktivity	Obec Pozba
Február	Fašiangový ples	Reformovaná kresťanská cirkev Pozba
Marec	Divadelný večer	OBEC Pozba
Apríl	Obecná zabíjačka	FK SOKOL, Pozba
Máj	Tradičný ples učiteľov a rodič.	Združenie rodičov pri ZŠ
Jún	Poľovnícky ples	PZ Pozba
Júl	Športový turnaj futbal. klubov	FK SOKOL Pozba
August	Obecné slávnosti	OBEC POZBA
September	Obecné hody - zábavy	OBEC Pozba, FK Sokol Pozba
Október	Oberačková zábava	Združenie rodičov pri ZŠ
November	Katarínska zábava	Reformovaná kresťanská cirkev Pozba
December	Silvestrovská zábava	FK SOKOL Pozba

Zdroj: Obecný úrad v Pozbe, 2015

Na činnosti obce sa zúčastňujú i viaceré spolky - Poľovnícky spolok, Klub dôchodcov Platan, FK Sokol, Slovenský zväz záhradkárov a pod.

1.1.9 ENVIRONMENTÁLNE POMERY

Územie obce je z hľadiska kvality životného prostredia relatívne nenarušené. Na území sa nevyskytuje žiaden zdroj znečistenia, ktorý by vážnejšie poškodzoval životné prostredie.

Ovzdušie je znečisťované v minimálnej miere tuhými látkami a plynnými exhalátmi z menších energetických zdrojov ako i z domácich kúrenísk na tuhé palivo. Okrem toho je ďalším, i keď minimálnym zdrojom znečisťovania, aj poľnohospodárska výroba, predovšetkým intenzívnym obrábaním pôdy a pozberovou úpravou produktov.

Vodné toky, vodné plochy i podzemné vody sú znečisťované nielen poľnohospodárstvom, ale aj splaškami z domácností v dôsledku absentujúcej kanalizácie. Na základe toho vykazujú podzemné vody 3. stupeň kontaminácie.

Pôda nevykazuje takmer žiadne známky kontaminácie, čím je zaraďovaná medzi relatívne čisté pôdy. Vážnejšie ohrozenie pôdy predstavuje iba vodná erózia postihujúca najmä členitejšie časti územia, pričom silnou eróziou je poznačených 32,43 % územia a stredne silnou eróziou 62,58 % územia. Z hľadiska indexu poľnohospodárskeho potenciálu pôd patria pôdy obce do skupiny s najvyšším potenciálom. Taktiež pri sledovaní bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek patrí viac ako polovica (52,24 %) pôd medzi osobitne chránené pôdy s vysokým produkčným potenciálom.

Poškodenie a ohrozenie bioty súvisí v území najmä s premenou prevažnej väčšiny plochy na poľnohospodárske pozemky alebo na zastavané plochy, v dôsledku čoho sa zmenšilo pôvodné rozšírenie rastlín a živočíchov. Environmentálne významným typom vegetácie sú v území lesné spoločenstvá, ktoré však až v 49,13 % vykazujú mierne poškodenie a v 15,32 % dokonca až silné prípadne veľmi silné poškodenie. Z hľadiska ekologickej stability je 6,96 % územia zaradeného k stredne stabilným ekologickým priestorom a 93,04 % je zaradených medzi ekologicky nestabilné priestory. V území sa nenachádza žiadne chránené územie európskeho či štátneho významu. Nachádza sa tu však chránený strom, 200-ročný dub cerový (*Quercus cerris*) označený ako Tankošský cer s obvodom 317 cm, výškou 13 m a priemerom koruny 13 m. Za chránený bol vyhlásený v roku 1996 a nachádza sa v miestnej časti Tankoš.

Tuhý komunálny odpad je v obci zbieraný do vlastných nádob a veľkokapacitných kontajnerov. Odvoz odpadu zabezpečuje firma Brantner s.r.o. Nové Zámky na regionálnu skládku TKO Kolta. V obci prebieha podľa potreby aj zber nebezpečného a separovaného odpadu. Obec v roku 2014 vyprodukovala 105,86 ton odpadu, z ktorého 4,04 % (4,28 ton) bolo separovaných. Separovaný odpad je vyvážaný do zberného dvora v Palárikove.

1.2 VÝSLEDKY ANKETY OBYVATEĽOV A PODNIKATEĽOV

V roku 2014 bola v obci Pozba uskutočnená anketová štúdia s cieľom zistenia **názorov obyvateľstva obce na regionálny rozvoj**. Využitá bola metóda dotazníkov, ktoré boli anonymné. Obsahovo boli dotazníky v úvode zamerané na základnú charakteristiku respondentov. Nasledovala časť venovaná obci ako miestu bývania, riešené boli základné životné potreby obyvateľstva a ich hodnotová orientácia, analyzovaná bola obec z hľadiska možností pracovných príležitostí. Podstatné bolo tiež hodnotenie obce z hľadiska cestovného ruchu a perspektívy jej rozvoja. Záverečná časť dotazníka bola venovaná otázkam samotného mikroregiónu, jeho aktuálneho stavu a perspektívam regionálneho rozvoja. Dotazníky obsahovali otázky, v ktorých respondenti vyjadrovali svoje názory na problémy, podmienky

a perspektívy regionálneho rozvoja vo vlastnej obci a v mikroregióne a tak hodnotili samotný potenciál daného mikroregiónu.

V rámci prieskumu bolo anketovaných 30 respondentov, čo predstavuje 12 % EAO obce. Medzi respondentmi prevládali ženy (17 osôb) nad mužmi (13 osôb). Z hľadiska vekovej štruktúry respondentov dominovali 50 - 59-roční obyvatelia (33 %) a po nich nasledovali 22 % obyvatelia nad 60 rokov. Vo vzdelanostnej štruktúre boli dominantní respondenti so stredoškolským vzdelaním bez maturity (37 %) a so stredoškolským vzdelaním s maturitou (33 %). Väčšina respondentov (77 %) potvrdila vlastníctvo domu a až 97 % vlastníctvo záhrady alebo humna. Z oslovených respondentov býva až 97 % opýtaných v obci viac ako 15 rokov. Väčšina respondentov (57 %) býva v starších rodinných domoch, 37 % býva v renovovaných rodinných domoch a zvyšných 68 % býva v nových rodinných domoch. Z oslovených respondentov sa menej ako polovica (43 %) opýtaných zoberá na svojom pozemku chovom úžitkových zvierat.

V súvislosti so zhodnotením aktuálneho stavu **obce ako miesta bývania** boli hodnotené výhody či nevýhody bývania v obci. Takmer všetci opýtaní (93 %) sa zhodli na tom, že im život v obci poskytuje výhodu, ktorou je predovšetkým kľudnejší a pokojnejší život oproti životu v meste. Väčšina opýtaných (87 %) potvrdila, že im bývanie v obci poskytuje výhodu v podobe vlastníctva domu, záhrady či hospodárstva. Až 83 % opýtaných súhlasí s tvrdením, že bývaním v obci majú bližší kontakt s prírodou a taktiež tu majú rodinné zázemie. S tvrdením, že výhodu bývania v obci je väčší záujem ľudí o seba oproti mestu sa stotožňuje 80 % respondentov a čiastočne stotožňuje 20 % respondentov (graf 12).

Graf 12 - Výhody bývania v obci Pozba podľa respondentov

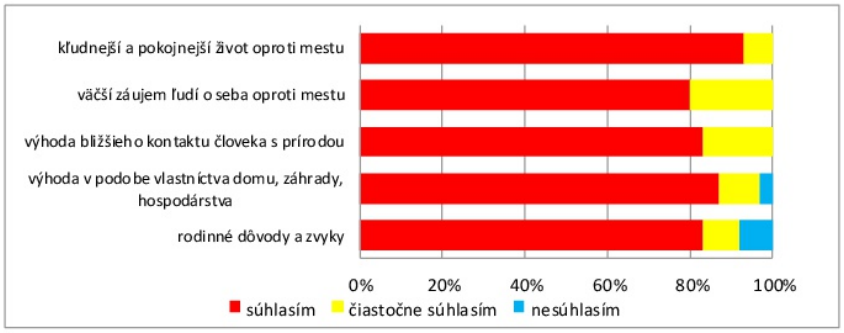

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Za nevýhody bývania v obci považujú všetci opýtaní (100 %) väčší záujem ľudí o seba ako v meste (graf 13).

Graf 13 - Nevýhody bývania v obci Pozba podľa respondentov

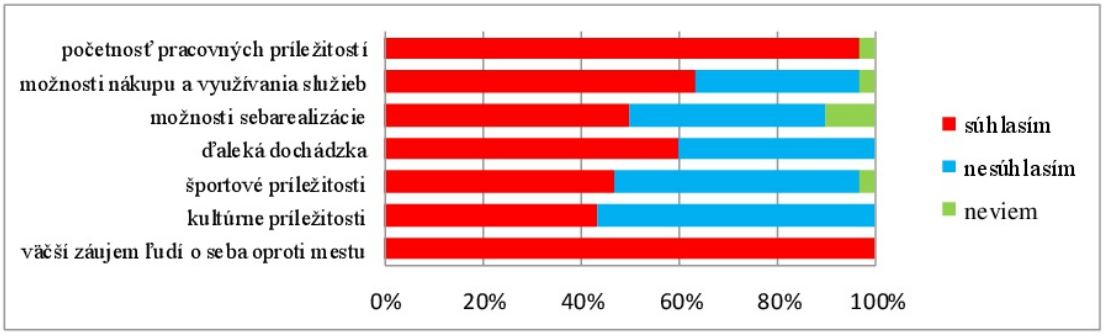

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Ďalšou nevýhodou bývania v obci je z pohľadu respondentov nízky počet pracovných príležitostí, ktorý vyjadrilo 97 % respondentov. Výraznejší počet opýtaných (63 %) pokladá za nevýhodu bývania v obci nedostatočné možnosti nákupu potravín (graf 13). Nevýhody bývania boli tiež pozorované v súvislosti s ďalekou dochádzkou do zamestnania (60 % opýtaných) a s malým počtom možností na sebarealizáciu (50 %). Napriek tomu o zmene bývania do budúcnosti neuvažuje až 70 % opýtaných.

V celkovom hodnotení podmienok pre bývanie v obci (graf 14) uviedlo najviac respondentov známku „dobre“ (53 %). Po nich nasledovalo hodnotenie „veľmi dobre“, ktoré uviedlo 33 % opýtaných. Hodnotenie nedostatočne sa neobjavilo ani raz.

Graf 14 - Hodnotenie podmienok pre bývanie v obci Pozba

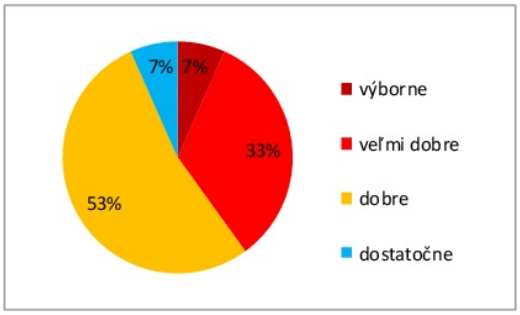

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

V hodnotovej orientácii života v obci prevláda jednoznačne medzi 33 % respondentmi a čiastočne medzi 47 % respondentmi záujem o život v peknom a príjemnom prostredí obce aj za cenu niektorých ekonomických nevýhod a strát. Na druhej strane iba 10 % opýtaných preferuje dostatok peňazí i na úkor voľného času a tvorby príjemného prostredia v obci. Z celkového počtu opýtaných má až 80 % opýtaných záujem o spoločenské dianie v obci s využitím obecných aktivít pre seba a svoju rodinu.

O rozdielnych názoroch obyvateľstva na víkendové obyvateľstvo svedčí graf 15. Z celkového počtu respondentov považuje 90 % opýtaných víkendové obyvateľstvo za súčasť obce a vychádza s nimi dobre. Svoju ľahostajnosť vyjadrilo k víkendovému obyvateľstvu len 23 % opýtaných a naopak až 60 % obyvateľom nie je víkendové obyvateľstvo ľahostajné. Pre 77 % respondentov predstavuje víkendové obyvateľstvo čerstvý vietor obce s možnosť vytvárania nových vzťahov a kontaktov, ale zároveň 13 % opýtaných nesúhlasí s týmto tvrdením. Zo všetkých opýtaných má 27 % názor, že sa má, čo od víkendového obyvateľstva naučiť ale 43 % opýtaných si myslí, že sa nemá od nich, čo naučiť.

Graf 15 - Názory na víkendové obyvateľstvo v obci Pozba podľa respondentov

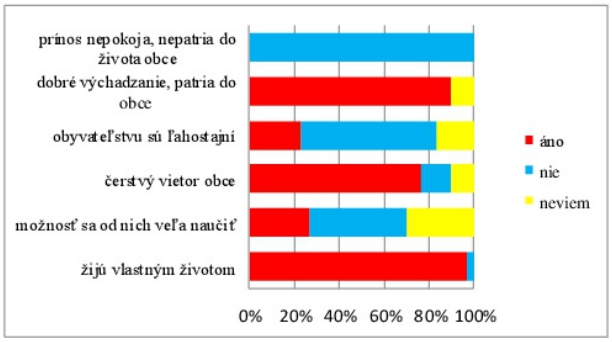

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

S vyjadrením, že si víkendové obyvateľstvo žije vlastným životom, sa stotožňuje až 97 % opýtaných. Nik z opýtaných nemá pocit, že by víkendové obyvateľstvo prinášalo do obce nepokoj.

Obyvateľstvo tiež vyjadrovalo svoju ústretovosť k turistom. Zo všetkých opýtaných by 43 % respondentov ubytovalo turistov na súkromí a vo svojej záhrade by im dovolilo stanovať až 50 % opýtaných.

Kvalitu životných podmienok obyvateľstva ovplyvňuje najmä sociálna vybavenosť obce. Z tohto pohľadu sa názory obyvateľstva rôznia v závislosti od príslušnej životnej podmienky (graf 16). V prvotnom hodnotení je možné pozorovať minimálne zastúpenie veľmi veľkej spokojnosti, ktorá sa objavuje iba sporadicky, napr. pri hodnotení rekreačných možností či vzhľade a kvalite prírodného prostredia.

Graf 16 - Spokojnosť s vybranými životnými podmienkami v obci Pozba

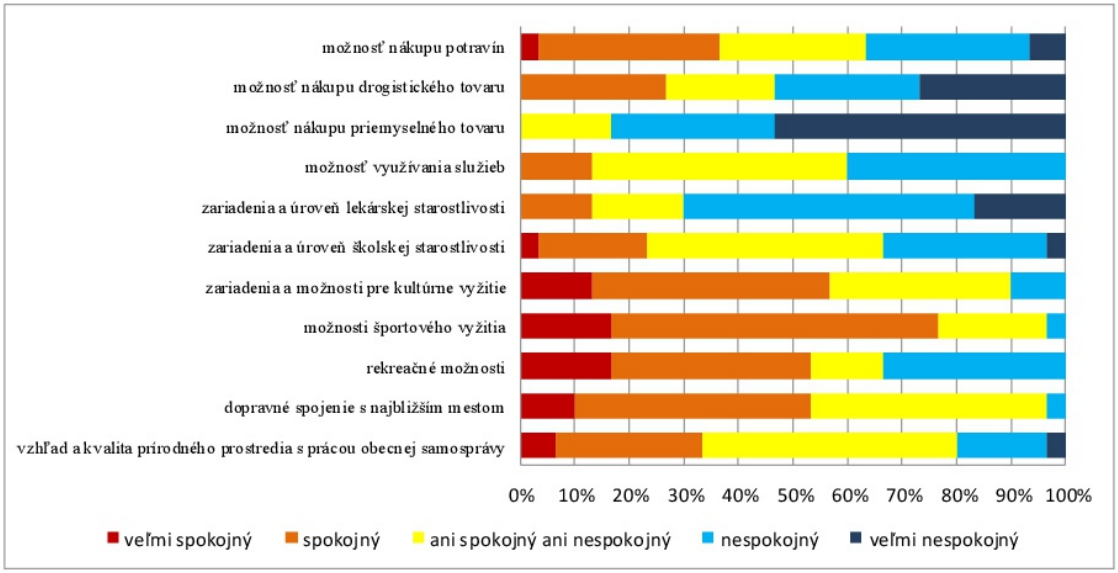

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Najväčšiu spokojnosť prejavilo obyvateľstvo s možnosťami športového vyžitia, kde bolo 17 % opýtaných veľmi spokojných a 60 % opýtaných spokojných. Ďalšiu spokojnosť vyjadrili respondenti so zariadeniami a možnosťami pre kultúrne vyžitie, kde bolo 13 % veľmi spokojných a 43 % spokojných respondentov. Kladne hodnotené sú obyvateľstvom aj rekreačné možnosti, kde svoju veľkú spokojnosť vyjadrilo 17 % opýtaných a spokojnosť 37 % opýtaných. S možnosťami nákupu potravín je síce spokojných 33 % opýtaných ale zároveň je tu aj 37 % nespokojných a veľmi nespokojných respondentov. Rovnako aj posúdenie možností nákupu drogistického tovaru sa síce stretlo s pozitívnym hodnotením u 27 % spokojných obyvateľov ale aj negatívnym hodnotením u 27 % nespokojných a 27 % veľmi nepokojných obyvateľov. Priemerné hodnotenia dosiahli zariadenia a možnosti školského vzdelávania, kde bolo 43 % ani spokojných ani nespokojných respondentov a zariadenia a možnosti využívania služieb, kde vyjadrilo 47 % opýtaných ani spokojnosť ani nespokojnosť. Rovnako priemerné hodnotenia boli vyjadrované v súvislosti s dopravným spojením s najbližším mestom. Z celkového počtu respondentov bolo 53 % veľmi spokojných alebo spokojných ale aj 43 % ani spokojných ani nespokojných. Pri hodnotení vzhľadu a kvality prírodného prostredia ako aj práce obecného zastupiteľstva nevyjadrilo 47 % opýtaných ani spokojnosť ani nespokojnosť. Najväčšia nespokojnosť respondentov sa

prejavila pri možnostiach nákupu priemyselného tovaru, kde bolo až 53 % veľmi nespokojných a 30 % nespokojných opýtaných. Ďalšiu výraznú nespokojnosť vyjadrili opýtaní v súvislosti s možnosťami a kvalitou zdravotníckych zariadení, kde bolo 17 % veľmi nespokojných a 53 % nespokojných. Značné množstvo nespokojnosti vyjadrovali opýtaní aj v súvislosti s možnosťami nákupu priemyselného tovaru (50 % veľmi nespokojných alebo nespokojných a 30 % ani spokojných ale ani nespokojných).

V ďalšej časti bola prostredníctvom respondentov hodnotená **obec ako sociálny priestor** (graf 17).

Graf 17 - Prevládajúce susedské vzťahy v obci Pozba podľa respondentov

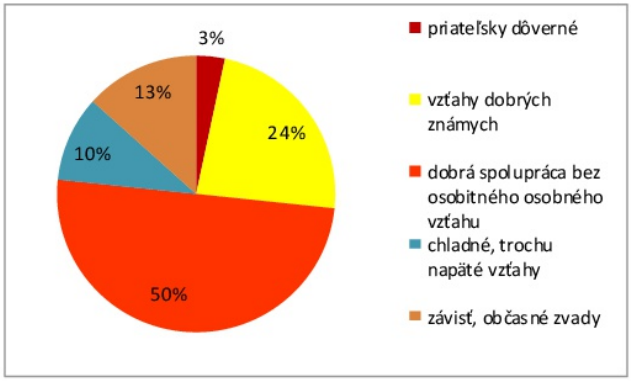

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Pri charakterizovaní úrovne susedských vzťahov (graf 17) prevládali v 77 % blízke alebo veľmi blízke susedské vzťahy, ktoré sa podľa 24 % respondentov prejavujú ako vzťahy dobrých známych a podľa 50 % opýtaných ide o dobrú spoluprácu aj bez osobitého osobného vzťahu. Negatívnym javom sa stáva aj nezáujem o budovanie medziľudských vzťahov, pričom až 10 % opýtaných má chladné a trochu napäté susedské vzťahy a 13 % respondentov pociťuje alebo prežíva závisť a občasné zvady so susedmi.

Dobrú komunikáciu s obecným zastupiteľstvom vyjadrili respondenti vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu, kde 53 % respondentov potvrdilo dobrú spoluprácu bez osobitného osobného vzťahu ale zároveň 33 % opýtaných pociťuje chladné a trochu napäté vzťahy s obecným zastupiteľstvom.

Častý záujem o dianie v obci má 33 % respondentov a občasný záujem má 60 % opýtaných. Väčšinovú snahu o zatraktívnenie života v obci a jeho skrášlenie vníma 23 % opýtaných ale až 53 % respondentov si myslí, že niektorí obyvatelia sa snažia o pozitívne zmeny v obci ale väčšine je táto snaha ľahostajná, dokonca až 20 % respondentov má názor, že niektorí obyvatelia sa snažia o skrášlenie obce, ale ostatní ich snahy viac-menej kazia.

V hodnotenej oblasti **obec a práca** bolo prostredníctvom prieskumu zistené, že zo všetkých opýtaných je 60 % zamestnaných. Z opýtaných zamestnaných respondentov len 72 % pracuje v obci. Z celkového počtu zamestnaných respondentov pracuje 61 % v súkromnej sfére. Ako dôvod zamestnania sa v danom mieste uviedlo 50 % zamestnaných respondentov nedostatok pracovných príležitostí a 33 % uvidelo finančné dôvody. Za najväčší dôvod pri možnostiach využitia pracovných príležitostí mimo miesta bydliska považuje väčšina zamestnaných opýtaných respondentov (43 %) nevýhodnú vzdialenosť a dopravné možnosti. V sledovaní spokojnosti s pracovnými možnosťami v obci prevládala veľká nespokojnosť a nespokojnosť u 93 % mužov a rovnako aj u 93 % žien.

Obyvatelia obce majú záujem aj o vznik nových pracovných miest v obci (graf 18). Medzi odvetvia s najpotrebnejším vznikom nových pracovných miest zaradili respondenti

obchod a služby (37 %), cestovný ruch a agroturistiku (33 %) a priemysel (16 %). Za úplne neatraktívne sú obyvateľmi považované lesné hospodárstvo a štátny a verejný sektor.

Graf 18 - Odvetvia s najžiadanejšími novými pracovnými miestami v obci Pozba

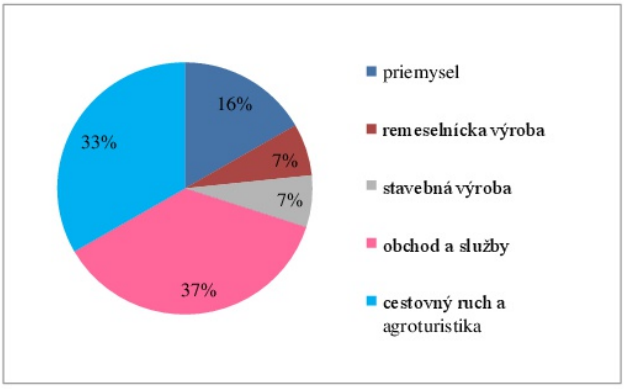

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Pre lepšiu orientáciu bolo podľa respondentov vybraných 5 dôvodov absencie pracovných miest v obci (graf 19).

Graf 19 - Príčiny nevzniknutia pracovných miest v obci Pozba

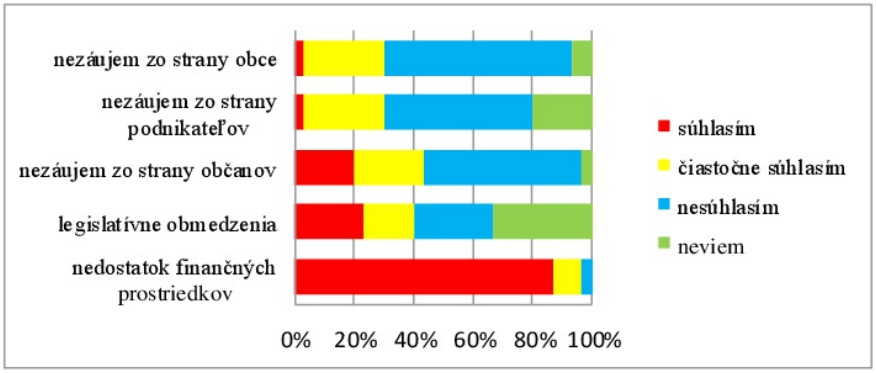

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

Za hlavný dôvod nevzniknutia pracovných príležitostí považuje väčšina opýtaných (87 %) nedostatok finančných prostriedkov. Z ďalších dôvodov vystupuje do popredia nezáujem zo strany obyvateľov, pričom s daným dôvodom súhlasí a čiastočne súhlasí 43 % respondentov a legislatívne obmedzenia, s ktorými súhlasí a čiastočne súhlasí 40 % opýtaných. Ako ďalší dôvod pre nevytvorenie nových pracovných príležitostí uvádzali respondenti nezáujem zo strany podnikateľov, ku ktorému sa prikláňa 30 % opýtaných avšak zároveň 50 % opýtaných s daným tvrdením nesúhlasí. Rovnako si 30 % opýtaných myslí, že dané pracovné miesta nevznikajú z dôvodu nezáujmu zo strany obce, avšak až 63 % respondentov tento názor popiera.

Ako vidieť z grafu 20 až 84 % respondentov nemá záujem podnikať. Naopak iba 3 % opýtaných by mali záujem o podnikanie pri získaní kapitálu a zlepšení dotácií. Za najlepšiu oblasť pre podnikanie považujú záujemcovia o podnikanie oblasť cestovného ruchu a služieb.

Graf 20 - Záujem respondentov v obci Pozba o podnikanie podľa respondentov

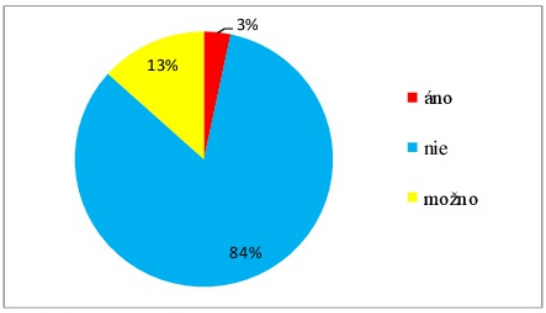

Zdroj: Dotazníkový prieskum v obci Pozba 2014, *spracované autormi*

V rámci mikroregionálnych aktivít sa stotožňuje obyvateľstvo najmä s podporou kúpeľníctva (77 % respondentov) a turistiky (10 %). Za prvú a dominantnú aktivitu z hľadiska rozvoja mikroregiónu s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj považuje 37 % respondentov zlepšenie propagácie územia a 30 % dobudovanie infraštruktúry. V hodnotení najatraktívnejších miest v mikroregióne dominuje z pohľadu respondentov obce Pozba výrazne Podhájska (87 % opýtaných). Za najobľúbenejšie miesto v mikroregióne považujú respondenti prírodu (57 % opýtaných).

V súvislosti s projektom tvorby PHSR obce bol zaujímavý a prínosný aj **prieskum podnikateľského prostredia**, ktorý predstavuje pre ďalší rozvoj územia nezastupiteľný zdroj informácií. Inovatívnosť a investičná ochota podnikateľského prostredia sú totiž kľúčovými faktormi ekonomického rozvoja. Tieto faktory, okrem globálnych makroekonomických ukazovateľov, či legislatívnych podmienok, do značnej miery závisia od spolupráce súkromného sektora s miestnou samosprávou a intenzity vzájomných vzťahov. Z tohto dôvodu bolo žiaduce poznanie názorov a potrieb miestnych podnikateľských subjektov a analýza situácie súkromného sektora. Prostredníctvom dotazníka adresovaného miestnym podnikateľom, tak boli získané informácie o názoroch a potrebách tých, ktorí investujú a vytvárajú pracovné príležitosti pre obyvateľov.

V rámci daného prieskumu boli v obci oslovení viacerí podnikatelia, z ktorých sa 3 aktívne zúčastnili prieskumu. Vzhľadom na počet zamestnancov vykazuje jedna spoločnosť menej ako 10 zamestnancov a dve spoločnosti sú bez zamestnancov. Predmetom podnikania dvoch oslovených podnikateľov je priemyselná výroba a u jedného podnikateľa je cestovný ruch. Všetky z oslovených spoločností pôsobia na trhu viac ako 3 roky. Priemerná mesačná mzda dosahuje v priemere 481 -580 EUR, ale v jeden zo spoločností je to až 981 a viac EUR. Z hľadiska počtu zamestnancov sledujeme v rámci spoločností pomerne stabilnú situáciu v podobe rovnakého počtu zamestnancov, prípadne malého poklesu. Do budúcnosti neočakávajú spoločnosti žiadne výrazné zmeny v zamestnanosti. V hospodárení vykazujú všetky spoločnosti pozitívny vývoj, ktorý sa prejavil v kladnom hospodárskom výsledku. Okrem jednej spoločnosti pôsobia spoločnosti na zahraničnom trhu a do budúcnosti plánuje jedna spoločnosť skončiť s aktivitami a naopak dve spoločnosti plánujú modernizovať a rekonštruovať existujúce objekty či zariadenia a rozšíriť výrobu a ponuku služieb. V štruktúre zamestnancov prevládajú v dvoch spoločnostiach osoby s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou a v jednej spoločnosti osoby s učňovským vzdelaním. Pracovnú kvalitu svojich zamestnancov hodnotili majitelia ako dobrú prípadne veľmi dobrú.

Za najzávažnejšie **problémy na trhu práce** sú z hľadiska samotných spoločností považované najmä nízka flexibilita pracovníkov, nízka pracovná morálka zamestnancov a vysoká fluktuácia pracovníkov. Za najvýznamnejšie **faktory ovplyvňujúce podnikateľské prostredie** označili spoločnosti predovšetkým výhodnú polohu obce, ústretovosť obecnej

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

samosprávy, atraktívnosť prostredia a spoluprácu s ostatnými firmami. V hodnotení negatívnych faktorov ovplyvňujúcich podnikateľskú činnosť dominovala ekonomická situácia v SR, cena vstupov (materiál, služby a pod.), náklady na energie a mzdy, domáca konkurencia ako aj kvalita a dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily .

Podnikatelia sa tiež vyjadrovali k **hlavným oblastiam hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, v ktorom by preferovali malé a stredné podnikanie, prilákanie investorov, modernizáciu technickej infraštruktúry a cestovný ruch. **V hodnotení verejných služieb** poskytovaných daným spoločnostiam v prvom rade považovali oslovení podnikatelia obec sa vhodné miesto na podnikanie avšak s určitými výhradami. Za najlepšie bolo hodnotené zásobovanie vodou a likvidácia odpadov. Naopak najhoršie hodnotenie získalo z verejných služieb odkanalizovanie obce a administratíva spolu so správnym konaním. Služby obecnej samosprávy vo vzťahu k ich podnikaniu hodnotia firmy s istými výhradami, medzi ktoré patrí najmä pozemková politika, podpora malého a stredného podnikania a podpora cestovného ruchu a propagácia.

V rámci **nástrojov na podporu podnikania** v obci a v mikroregióne by podnikatelia uvítali poskytovanie daňových úľav a úľav na poplatkoch, zvýhodnenie pri prenájme a predaji nehnuteľností, spoločnú propagáciu podnikov a informovanie o rozvojových zámeroch obce a mikroregiónu.

Samotné **perspektívy obce** vidia podnikatelia predovšetkým v zladení názorov samosprávy a v podpore podnikania v cestovnom ruchu. **Perspektívy rozvoja Mikroregiónu Termál** vidia podnikatelia v podpore rozvoja podnikania v oblasti cestovného ruchu v plnom rozsahu.

1.3 EX-POST HODNOTENIE PHSR OBCE POZBA 2007– 2013

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pozba na roky 2007 – 2013 sa sústreďoval na tri špecifické ciele:

1. podpora rozvoja cestovného ruchu,
2. skvalitnenie podmienok života v obci predovšetkým dobudovaním infraštruktúry,
3. rozvoj podnikateľských aktivít a posilnenie ekonomiky obce.

V snahe o podporu rozvoja cestovného ruchu bolo v obci plánované zriadenie informačného centra, vybudovanie ubytovacích zariadení a zlepšenie propagácie obce. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky sa obec venovala iba tvorbe programov na zlepšenie propagácie obce.

V oblasti budovania a rozvoja infraštruktúry bola naplánovaná i zrealizovaná rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu, vybudovaný bol oddychový park a zmodernizované bolo verejné osvetlenie. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nebola zrealizovaná výstavba kanalizácie, rekonštrukcia domu smútku a rekonštrukcia domového a bytového fondu. Taktiež neboli vyriešené projekty venované rekonštrukcii miestnych komunikácií či zlepšeniu kvality životného prostredia v lokalite Starý vrch.

Rozvoj podnikateľských aktivít a posilnenie ekonomiky obce sa sústreďovalo najmä na podporu malého a stredného podnikania a na tvorbu podporných programov v tejto sfére. Jednotlivé zrealizované projekty obce za príslušné obdobie zobrazuje tab. 35.

Aktivity, ktoré nebolo možné vzhľadom na nedostatok finančných zdrojov splniť, sa premietajú do nového akčného plánu obce. Zahŕňajú napr. rekonštrukciu domu smútku, opravu miestnych komunikácií a dobudovanie chodníkov, vybudovanie autobusových čakární, vybudovanie amfiteátra a pod.

Tab. 35 - Zrealizované projekty v obci Pozba v rokoch 2007 – 2013

Názov investície - projektu	garant	obdobie realizácie	náklady (EUR)	Finančné prostriedky podľa zdrojov financovania (v EUR)				
				EÚ	štátny rozpočet	VÚC	obec	súkromné zdroje
Rekonštrukcia kultúrneho domu	obec	2007-2008	11368				11368	
Výstavba oddychového parku	obec	2010	46000		46000		2300	
Rekonštrukcia obecného úradu	obec	2010	106000		106000		5300	
Modernizácia verejného osvetlenia	obec	2013	152000	152000				

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015

1.4 SWOT ANALÝZA

Na základe získaných informácií o území bola následne vytvorená SWOT analýza, ktorá je považovaná na danej úrovni za jeden z najefektívnejších nástrojov plánovania, pomáhajúci ujasniť situáciu a zhodnotiť potenciál územia.

SWOT analýza (S - Strong points, W - Weak points, O - Opportunities, T - Threates) predstavuje jednoduchú, ale pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody územia pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce a majú negatívny vplyv na rozvoj územia. Príležitosti tvoria možnosti a šance pre rozvoj územia a plynú prevažne z vonkajšieho prostredia. Ohrozenia predstavujú riziká vonkajšieho prostredia a môžu negatívnym spôsobom ovplyvniť rozvoj územia.

Silné stránky	Slabé stránky
▪rozvíjajúce stravovacie možnosti obce,	▪slabá dopravná dostupnosť do okolitých miest,
▪rozvinutý regionálny religiózny cestovný ruch (pútnické miesto Studnička),	▪nesúvislé rekonštrukcie miestnych komunikácií a ich nevyhovujúci stav,
▪pestovateľská tradícia zeleniny a kvetov medzi obyvateľmi,	▪nevybudovaná kanalizácia,
▪vhodné podmienky pre poľovníctvo,	▪nedostatok pracovných príležitostí,
▪vhodné pôdne a klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo,	▪migrácia najmä mladého obyvateľstva,
▪príjemné a atraktívne prostredie,	▪prirodzený, migračný a celkový úbytok obyvateľstva,
▪tradičné vinárstvo,	▪chýbajúce prvky infraštruktúry,
▪existencia a aktivita spoločenských organizácií,	▪nedostatočné sociálne služby pre obyvateľstvo,
▪značná kapacita neobývaných domov,	▪nedostatočné podmienky pre podnikateľov,
▪absencia väčších zdrojov znečisťovania prostredia,	▪nedostatočná propagácia obce,
▪nárast obyvateľstva so sekundárnym vzdelaním,	▪nezáujem obyvateľstva o dianie v obci,

Silné stránky	Slabé stránky
▪nárast zamestnanosti obyvateľstva v terciárnom sektore,	▪zadlženosť obce,
▪záujem obyvateľstva o spoločenské dianie,	▪vysoký podiel obyvateľstva poreprodukčného veku,
▪ústretovosť obyvateľstva voči turistom,	▪regresívny typ populácie,
▪pohostinnosť a ústretovosť obyvateľstva,	▪nízky počet detí v školských zariadeniach,
▪vybudovaný Pozbanský dvor s možnosťami agroturistiky,	▪vysoký podiel odchádzajúcich za prácou,
	▪absencia zdravotníckych zariadení,
	▪nedostatok športových zariadení a športových aktivít,
	▪chýbajúce ubytovacie zariadenia,
	▪malá ponuka maloobchodných zariadení,
	▪vysoká nezamestnanosť obyvateľstva,
Príležitosti	**Ohrozenia**
▪vybudovanie kanalizácie,	▪migračný úbytok obyvateľstva,
▪rekonštrukcia miestnej knižnice,	▪znižovanie kvality bytového a domového fondu,
▪ rekonštrukcia miestnych komunikácií,	▪pomalý vývoj a rozvoj obce,
▪rozšírenie poskytovaných služieb,	▪nezáujem turistov v dôsledku nevyhovujúcich služieb a ubytovania,
▪vybudovanie ubytovacích zariadení,	▪nezáujem mladého obyvateľstva o bývanie v obci,
▪zlepšenie stavu životného prostredia,	▪nezáujem obyvateľstva o dianie v obci,
▪rekonštrukcia domu smútku,	▪malá atraktivita obce pre mladé obyvateľstvo,
▪vybudovanie amfiteátra,	▪ nedostatok pracovnej sily,
▪vypracovanie spoločných projektov rozvoja obce v rámci mikroregiónu,	▪ zvýšenie nezamestnanosti.
▪vybudovanie lesoparku,	
▪vytvorenie nových pracovných príležitostí,	
▪zlepšenie služieb,	
▪vybudovanie zdravotníckeho zariadenia,	
▪vybudovanie športových zariadení,	
▪rekonštrukcia školských zariadení,	
▪zriadenie informačného centra,	
▪vybudovanie autobusových čakární,	
▪zlepšenie propagácie obce,	
▪podpora služieb malých a stredných podnikateľov,	
▪vytvorenie podmienok pre mladé obyvateľstvo,	
▪podpora religiózneho cestovného ruchu,	
▪obnova tradičných remesiel (tkáčstvo, keramika),	
▪vytvorenie farmárskeho trhu (založenie tradície pravidelného podujatia),	

Príležitosti	Ohrozenia
▪podpora poľnohospodárskych aktivít (pestovanie bylín a ich spracovanie),	
▪vybudovanie nájomných bytov,	
▪podpora turistiky a cykloturistiky,	
▪zvýšenie informovanosti obyvateľstva o dianí v obci.	

1.5 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Na základe predchádzajúcej SWOT analýzy je možné poukázať na to, že v rámci obce sa vyskytujú viaceré problémy, ktoré je potrebné v budúcnosti riešiť. Jednotlivé problémy však vykazujú rozličnú mieru vážnosti a priority v riešení. Na stanovenie kľúčových problémov, ktoré existujú v obci, je použitá metóda „stromu problémov“. Strom problémov sa následne použije v strategickej časti, pri formulovaní strategického plánu so zámerom efektívneho riešenia príčin problémov, aby sa v budúcnosti nemuseli riešiť následky problémov.

Za prioritné boli v obci stanovené tri problémy – slabý ekonomický rozvoj obce, nedostatočne rozvinutá sociálna infraštruktúra a nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra.

Slabý ekonomický rozvoj je podmienený predovšetkým nízkou zamestnanosťou v sekundárnom a terciárnom sektore hospodárstva, nedostatkom finančného kapitálu ako aj nedostatočnou ponukou pracovných miest. V prípade pokračujúceho stavu hrozí stagnácia rozvoja obce, pokles podnikateľských aktivít či rozvoj socio-patogénnych javov v podobe napr. kriminality.

Nedostatočne rozvinutá sociálna infraštruktúra súvisí najmä s nedostatočnou lekárskou starostlivosťou, absenciou sociálnych služieb, absenciou viacerých druhov služieb ako aj nedostatočnou ponukou nájomných bytov. Neriešenie súčasnej situácie sa môže v budúcnosti negatívne odraziť na kvalite života obyvateľstva a celkovom záujme o bývanie v obci.

Nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra sa týka predovšetkým absentujúcej kanalizácie a ČOV, nedostatočnej dopravnej dostupnosti a nízkej kvality miestnych komunikácií a chodníkov. Následkom neriešenia tohto problému hrozí v obci zníženie bezpečnosti cestnej premávky, zhoršenie kvality životného prostredia a poškodenie miestnych komunikácií.

Strom problémov obce Pozba

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument PHSR 1,5 MB

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť dokumentu obsahuje víziu strategického rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, určuje globálne a špecifické ciele a priority rozvoja obce prostredníctvom jednotlivých opatrení a príslušných projektov a aktivít s rešpektovaním princípov regionálnej politiky a s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

2.1 VÍZIA OBCE

Víziou obce Pozba je vytvoriť úspešnú a príťažlivú obec nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.

Na dosiahnutie vízie bude obec Pozba podporovať:

- rozvoj a skvalitnenie potrebnej infraštruktúry,
- rozvoj podnikania a cestovného ruchu,
- zvyšovanie kvality života obyvateľov,
- zachovanie zdravého životného prostredia v zmysle zásad udržateľného rozvoja,
- profesionalizáciu svojej správy.

2.2 PRIORITNÉ OBLASTI, GLOBÁLNE A ŠPECIFICKÉ CIELE ROZVOJA OBCE

Uskutočniteľnosť strategických cieľov obce, ktoré sú bližšie špecifikované prostredníctvom prioritných oblastí, globálnych a špecifických cieľov, ako aj príslušných opatrení, vychádzajúcich z miestnych podmienok, závisia od troch faktorov:

- do akej miery bude obec schopná využívať vlastné zdroje ako aj možnosti vonkajších zdrojov,
- od udržateľnosti navrhovaných a uskutočnených opatrení,
- od stupňa ich podpory získaných od všetkých záujmových skupín v obci.

V zmysle predchádzajúcich analýz ako aj názorov anketovaných obyvateľov a podnikateľov bolo naformulovaných päť dlhodobých globálnych cieľov rozvoja obce, ktoré detailnejšie charakterizujú špecifické ciele a jednotlivé opatrenia (tab. 36 a 37).

Tab. 36 - Hierarchia strategických cieľov obce Pozba

Vízia	*„Obec Pozba je úspešná a priťažlivá obec nielen pre svojich obyvateľov ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času. Je to obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad udržateľného rozvoja, obec s konkurencieschopnou ekonomikou a profesionálnou správou.“*									
Globálne ciele	**1. Prioritná oblasť - Hospodárska**					**2. Prioritná oblasť - Sociálna**			**3. Prioritná oblasť - Environmentálna**	
	1. Konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie			2. Kvalitná technická infraštruktúra		3. Podpora rozvoja ľudských zdrojov		4. Kvalitná sociálna infraštruktúra	5. Kvalitné životné prostredie	
Špecifické ciele	1.1 Podpora tradičnej poľnohospodárskej produkcie	1.2 Posilnenie malého a stredného podnikania	1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	2. 1 Bezpečná doprava v obci	2.2 Budovanie cyklistickej infraštruktúry	3.1 Podpora tvorby pracovných miest	3.2 Podpora vzdelávania	4.1 Rekonštrukcia a dobudovanie sociálnej infraštruktúry	5.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry	5.2 Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry

Zdroj: *spracované autormi,* 2015

Globálny cieľ 1 – Konkurencieschopné hospodárstvo a atraktívna obec pre podnikanie

Zameranie daného cieľa súvisí s posilnením ekonomiky obce zvýšením konkurencieschopnosti existujúcich podnikov ako aj v podpore ďalšej podnikateľskej činnosti. V súlade s vyššími dokumentmi regionálneho rozvoja je dôraz kladený najmä na lepšie využívanie existujúcich faktorov ekonomického rastu a tvorbu nových poznatkov založených na trvalo udržateľnom ekonomickom raste územia. Preferovaná je podpora malého a stredného podnikania vo všetkých sférach ekonomických činností s dôrazom na tradičné vidiecke aktivity. Zaujímavým a na tradíciách postaveným je v obci rozvoj poľnohospodárstva s cieľom zachovania kvality a kultúry vidieckeho života a efektívneho využívania vysokého produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy. Úspešnou oblasťou hospodárstva obce sa môže stať aj rozvinutý cestovný ruch sústredený na vidiecky turizmus a agroturistiku. V obci je cieľ bližšie zameraný na rozvoj podnikateľských aktivít a posilnenie ekonomiky obce prostredníctvom troch špecifických cieľov:

- podpora tradičnej poľnohospodárskej výroby,
- posilnenie malého a stredného podnikania,
- podpora rozvoja cestovného ruchu.

Globálny cieľ 2 – Kvalitná technická infraštruktúra

Kvalitná technická infraštruktúra je v obci nevyhnutnou podmienkou pre fungujúce hospodárstvo a dostatočnú kvalitu života obyvateľstva. Preto je veľmi dôležité podporovať opatrenia vedúce k zabezpečeniu kvalitnej a funkčnej technickej infraštruktúry najmä zlepšením dopravnej dostupnosti ako aj skvalitnením miestnych komunikácií, chodníkov a dopravných priestorov, ktoré sa tak stanú prínosom pre ekonomický rozvoj obce. Podstatná je podpora dobudovania cykloturistických trás, ktoré sú zaujímavé nielen pre miestne obyvateľstvo ale aj pre návštevníkov obce či Mikroregiónu Termál. V rámci globálneho cieľa sú navrhované špecifické ciele, ktoré sú zamerané na dobudovanie a skvalitnenie technickej infraštruktúry:

- bezpečná doprava v obci,
- budovanie cyklistickej infraštruktúry.

Globálny cieľ 3 – Podpora rozvoja ľudských zdrojov

Zámerom strategického cieľa je v najširšej miere podpora a posilnenie ľudských zdrojov. Naplnenie cieľa je možné napríklad prostredníctvom zlepšenia demografického základu obce, ktoré je možné dosiahnuť zvýhodnením a podporou mladého obyvateľstva. Podstatné môže byť aj zvýšenie sociálnej starostlivosti o vybrané skupiny obyvateľstva, ktoré by umožnili zlepšenie kvality života občanov. Ďalšími možnosťami je vytváranie nových pracovných miest pre domácich obyvateľov a zvlášť pre mladých obyvateľov nastupujúcich do pracovného pomeru. Možnosťou je aj podpora rozvoja rôznych typov vzdelávania obyvateľstva s dôrazom na zvýšenie adaptability pracovnej sily. V rámci cieľa sú stanovené dva špecifické ciele:

- podpora tvorby pracovných miest,
- podpora vzdelávania.

Globálny cieľ 4 – Kvalitná sociálna infraštruktúra

Kvalita sociálnej infraštruktúry je vo vidieckych sídlach všeobecne považovaná za jeden z najvýznamnejších faktorov pre udržanie obyvateľstva na vidieku. Preto je veľmi dôležité podporovať opatrenia vedúce k zabezpečeniu základných sociálnych služieb, sociálnej infraštruktúry, ako i opatrenia vedúce k obnove a ochrane vidieckej architektúry a krajinného rázu. Obsahovo sa cieľ zameriava na zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry prostredníctvom napr. rekonštrukcie objektov, zvýšenia ich štandardu a obnovou ich zariadení. Stanovený je špecifický cieľ, vedúci ku skvalitneniu sociálnej infraštruktúry:

- rekonštrukcia a dobudovanie sociálnej infraštruktúry.

Globálny cieľ 5 – Kvalitné životné prostredie

Dlhodobé narušovanie prírodných zdrojov, znečisťovanie jednotlivých zložiek životného prostredia, nedomyslené zásahy do krajiny, nedostatočná infraštruktúra a iné javy sa podieľajú na kvalite životného prostredia, pričom môžu spôsobovať nie len jeho zhoršený stav ale negatívne ovplyvňujú aj ľudské zdravie a ekonomiku obce. Medzi najväčšie nedostatky patrí v obci absentujúca environmentálna infraštruktúra v podobe kanalizácie a ČOV.

Zámerom stanoveného cieľa je celkové skvalitnenie životného prostredia, jeho ochrana, zachovanie prírodného dedičstva a ochrana biodiverzity v rámci princípov trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom troch navrhovaných špecifických cieľov:

- rozvoj environmentálnej infraštruktúry,
- budovanie prvkov zelenej infraštruktúry.

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť dokumentu obsahuje predovšetkým zoznam opatrení a aktivít, ktoré slúžia na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Poskytuje odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie a strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike.

3.1 AKČNÝ PLÁN OPATRENÍ A PROJEKTOV OBCE POZBA NA ROKY 2014 – 2020

Zmyslom a aj výsledkom úspešného strategického plánovania regionálneho rozvoja obce je realizácia akčného plánu projektov (tab. 37). Ide o plán, ktorý definuje jednotlivé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jej momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Akčný plán na roky 2014 – 2020 obsahuje zoznam najdôležitejších opatrení na príslušné obdobie a ich bližšiu špecifikáciu prostredníctvom projektov.

Tab. 37 - Akčný plán opatrení a projektov obce Pozba na roky 2014 – 2020

Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť
1.1.1 Podpora a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a racionálne využívanie miestnych daností poľnohospodárstva	1.1.1.1 Rozvoj tradičnej poľnohospodárskej produkcie	Hospodárska - podnikateľské aktivity
1.1.2 Podpora a zvýhodňovanie miestnych podnikateľských aktivít vo všetkých sférach ekonomických činností	1.1.2.1 Podpora miestnych podnikateľských aktivít	Hospodárska - podnikateľské aktivity
1.1.3 Podpora podnikania v oblasti cestovného ruchu	1.1.3.1 Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky	Hospodárska - podnikateľské aktivity
2.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	2.1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.1.1.2 Rekonštrukcia chodníkov	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.1.1.3 Rekonštrukcia a vybudovanie autobusových čakární	Hospodárska - technická infraštruktúra
2.2.1 Podpora cyklistickej dopravy	2.2.1.1 Dobudovanie cyklistických trás	Hospodárska - technická infraštruktúra
	2.2.1.2 Vybudovanie turistického odpočívadla	Hospodárska - technická infraštruktúra
3.1.1 Zlepšenie podpory tvorby pracovných miest	3.1.1.1 Podpora tvorby nových pracovných miest	Sociálna - ľudské zdroje
3.2.1 Podpora rôznych typov vzdelávania	3.2.1.1 Rozvoj rôznych typov vzdelávania	Sociálna - ľudské zdroje
4.1.1 Rekonštrukcia a rozvoj kultúrnych zariadení	4.1.1.1 Rekonštrukcia domu smútku	Sociálna - sociálna infraštruktúra
	4.1.1.2 Výstavba amfiteátra	Sociálna - sociálna infraštruktúra
5.1.1 Rozvoj a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry	5.1.1.1 Vybudovanie kanalizácie	Environmentálna - environmentálna infraštruktúra
5.2.1 Úprava verejnej zelene	5.2.1.1 Vybudovanie lesoparku	Environmentálna - verejná zeleň

Zdroj: Obecný úrad Pozba 2015, *spracované autormi*

3.2 SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOSAHOV

Podstatnou zložkou programovej časti je aj súbor ukazovateľov navrhovaných opatrení a projektov (tab. 38, 39, 40). Ukazovatele sú v základe rozdelené do troch skupín - výstupy, výsledky a vplyvy. Ukazovatele výstupov zahŕňajú práce, tovary a služby, ktoré budú financované počas realizácie aktivít projektu. Vyjadrené sú z finančného a vecného hľadiska. Ukazovatele výsledku predstavujú bezprostredný efekt realizácie aktivít projektu, ktorý slúži cieľovej skupine alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine. Ukazovatele dopadov vyjadrujú dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Tab. 38 - Zoznam ukazovateľov projektov obce Pozba na roky 2014 – 2020 v hospodárskej oblasti

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východiskova hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2014	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Hospodárska							
Projekt 2.1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	30 000	0
	Výsledok	Opravené miestne komunikácie	OcÚ	km	0	7	0
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	0
Projekt 2.1.1.2 Rekonštrukcia chodníkov							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	20 000
	Výsledok	Opravené miestne chodníky	OcÚ	m	0	0	20 000
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	0	1
Projekt 2.1.1.3 Rekonštrukcia a vybudovanie autobusových čakární							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	3 000	0
	Výsledok	Opravené a vybudované autobusové čakárne	OcÚ	počet	0	3	0
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	0
Projekt 2.2.1.2 Vybudovanie turistického odpočívadla							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	2 000	0	0
	Výsledok	Vybudované turistické odpočívadlo	OcÚ	počet	1	0	0
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	OcÚ	počet	1	0	0

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015, *spracované autormi*

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument PHSR 1,5 MB

Tab. 39 - Zoznam ukazovateľov projektov a aktivít obce Pozba na roky 2014 – 2020 v sociálnej oblasti

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2014	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Sociálna							
Projekt 4.1.1.1 Rekonštrukcia domu smútku							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	25 000	0
	Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku	OcÚ	počet	0	1	0
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	1	0
Projekt 4.1.1.2 Výstavba amfiteátra							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	50 000
	Výsledok	Vybudovaný amfiteáter	OcÚ	počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	ŠÚ	počet	0	0	1

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015, *spracované autormi*

Tab. 40 - Zoznam ukazovateľov projektov a aktivít obce Pozba na roky 2014 - 2020 v environmentálnej oblasti

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj /odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
					Rok 2014	Rok 2017	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ - Environmentálna							
Projekt 5.2.1.1 Vybudovanie lesoparku							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	328 000
	Výsledok	Vybudovaný lesopark	OcÚ	m^2	0	0	80 000
	Dopad	Zrealizované projekty environmentálnej infraštruktúry	OcÚ	počet	0	0	1

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015, *spracované autormi*

3.3 SÚHRNNÝ PREHĽAD PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV OBCE POZBA NA ROKY 2014 – 2020

Vytýčené ciele budú v stratégii rozvoja obce realizované prostredníctvom projektov a preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré napomôžu ich realizácii. Súhrnný prehľad projektov obce Pozba na roky 2014 – 2020 (tab. 41) tak obsahuje oproti akčnému plánu opatrení a projektov už iba prioritne obcou naplánované projekty.

Tab. 41 - Súhrnný prehľad projektov obce Pozba na roky 2014 – 2020

Názov projektu	Garant	predpokladaný rok realizácie	predpokla-dané náklady	Štruktúra predpokladaných zdrojov financovania (v EUR)				
				EU	ŠR	VÚC	obec	súkrom-né
Rekonštrukcia a vybudovanie autobusových čakární	Obec Pozba	2014	3 000			2000	1000	
Vybudovanie turistického odpočívadla	Obec Pozba	2014	2 000			1748	252	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Obec Pozba	2015	30 000		28500		1500	
Rekonštrukcia domu smútku	Obec Pozba	2016	25 000	23750			1250	
Rekonštrukcia chodníkov	Obec Pozba	2017	20 000	19000			1000	
Vybudovanie lesoparku	Obec Pozba	2018	15 000		14250		750	
Vybudovanie amfiteátra	Obec Pozba	2019	50 000		47500		2500	

Zdroj: Obecný úrad Pozba, 2015, *spracované autormi*

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Proces plánovania však vyžaduje aj potrebu priebežného vyhodnocovania procesu realizácie aktivít, resp. jeho monitorovanie. Monitorovanie je nevyhnutné, pretože zaisťuje vykonanie akcií a udržanie úsilia na dosiahnutie cieľov tým, že uskutočňuje opatrenia na prispôsobenie sa prípadným zmenám v dostupných alebo požadovaných zdrojoch, prípadne zmenám prostredia ako takého. Akčný plán opatrení rozvoja obce je preto potrebné každoročne aktualizovať.

Definovanie konkrétnych projektov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné vytvoriť organizačné štruktúry, ktoré budú zabezpečovať realizáciu cieľov. Preto treba zriadiť pracovnú skupinu pre implementáciu a delegovať na ňu túto úlohu. Pracovná skupina by mala vyvíjať činnosť v úzkej väzbe na obecné zastupiteľstvo a na jeho odborné komisie. Podstatou jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy s poslancami a pracovnou skupinou.

Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu. Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Na základe zistených skutočností je potrebné uskutočniť revíziu aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj zásobník projektov - úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce,
- odborné komisie pri obecnom zastupiteľstve,
- podnikateľské subjekty,
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine),
- predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Odporúča sa tiež pre každý kalendárny rok, vo väzbe na zasadnutie pracovnej skupiny, pripraviť na báze akčných plánov aj operatívne plány, ktoré by podrobne definovali úlohy a kroky pri realizácii jednotlivých projektov v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

5 FINANČNÁ ČASŤ

Realizáciu opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. 41), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce Pozba, budú pochádzať z týchto zdrojov:

1. verejné zdroje - rozpočet obce,
2. ostatné verejné zdroje,
3. súkromné zdroje,
4. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF).

Verejné zdroje – rozpočet obce

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Ostatné verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získavania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty – výstavba obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja a to do výšky 30 % celkových nákladov. Na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať od ŠFRB úver s úročením 1 % a s dobou splatnosti 30 rokov. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Rovnako ako v zahraničí, častejšie je realizované investovanie na báze Joint Ventures – t.j. vytvárajú sa podniky so spoločným kapitálovým vkladom verejného subjektu (miestnej samosprávy) a súkromnej spoločnosti.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)

Po vstupe SR do Európskej únie sa otvorili ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla v čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2014 – 2020, pričom čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bude realizovať prostredníctvom nasledovných operačných programov:

1. Integrovaná infraštruktúra,
2. Ľudské zdroje,
3. Integrovaný regionálny operačný program,
4. Kvalita životného prostredia,
5. Výskum a inovácie,
6. Efektívna verejná správa,
7. Technická pomoc,
8. Program rozvoja vidieka,
9. Rybné hospodárstvo.

Nové programové obdobie 2014 - 2020 prináša zmeny v celkovej alokácii finančných prostriedkov, ako aj zmeny prioritných smerov podpory. Preto bude na základe operačných programov nového programového obdobia potrebné overiť a následne aktualizovať možnosti financovania projektov obsiahnutých v tomto dokumente.

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF

Dokument PHSR 1,5 MB

6 ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novela Zákon č. 309/2014 Z. z. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá si vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Pozba aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

7 LITERATÚRA

1. Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja. 2014. http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=93254
2. BEISS, 2015. http://www.beiss.sk/
3. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010a. Regióny environmentálnej kvality. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 101. ISBN 978-80-88503-00-1
4. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010b. Stupeň environmentálnej kvality územia. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 96. ISBN 978-80-88503-00-1
5. Čepelák, J. 1980. Živočíšne regióny. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 93.
6. Čurlík, J., Šály, R. 2002. Zrnitosť pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 110-111. ISBN 80-88833-27-2
7. Dubcová, A., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2003. Výskum vidieckej krajiny mikroregiónu Thermál. In: Vidiek - šanca pre rozvoj IV. Súčasné problémy rozvoja vidieckeho priestoru. Nitra : SPU v Nitre, 2003, s. 74-79. ISBN 80-8069-269-6
8. Dubcová, D., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2007. PHSR združenia obcí Termál na roky 2007 – 2013. 2007, 94 s.
9. Dubcová, D., Kramáreková, H., Oremusová, D. 2006. PHSR obce Pozba. 2007, 32 s.
10. Encyklopédia Slovenska. 1980. Zväzok I.-VI. Encyklopedický ústav SAV – Veda Bratislava.
11. Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 88.
12. Heidema, E. a kol. 2007. Stratégia integrovaného rozvoja mikroregiónu Termál. VVMZ s.r.o., 2007, 41 s.
13. http://datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx
14. http://mapserver.geology.sk/hydrogeol/
15. http://mapserver.geology.sk/hydrochem/
16. http://www.podnemapy.sk/bpej/viewer.htm?activelayer=2&layers=001
17. http://uzemia.enviroportal.sk/
18. Interné materiály obce Pozba, 2015.
19. Jurko, A. 1972. Druhotná vegetácia. In: Lukniš, M. a i. Slovensko 2: Príroda. Bratislava: Obzor, 1972, s. 574.
20. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011. http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=124582.
21. Lapin, M. a i. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 95. ISBN 80-88833-27-2
22. Maglocký, Š., 2002. Potenciálna prirodzená vegetácia. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 114-115. ISBN 80-88833-27-2
23. Malík, P., Švasta, J. 2002. Hlavné hydrogeologické regióny. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 104. ISBN 80-88833-27-2

24. Mazúr, E., Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 54-55
25. Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR. Textová a mapová časť. Bratislava : Veda. 163 s.
26. Oremusová, D. 2009. Geografické aspekty regionálneho rozvoja mikroregiónu Termál. Nitra : UKF, 2009. 146 s. ISBN 978-80-8094-559-6
27. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020. http://www.partnerskadohoda.gov.sk/
28. Plesník, P. 2002. Fytogeograficko-vegetačné členenie. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 113 ISBN 80-88833-27-2
29. Priechodská, Z., Harčár, J. 1988. Vysvetlivky ku geologickej mape SV časti Podunajskej nížiny. Mierka 1 : 50 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 114 s.
30. Program rozvoja vidieka SR na programové obdobie 2014 – 2020. http://www.mpsr.sk/index.php?navID=1&navID2=1&sID=43&id
31. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2008-2015. http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=1666
32. Regionálne štúdie nerastných surovín okresu Nové Zámky. 1996. Bratislava : Geologická služba MŽP SR. 180 s.
33. RegDat. 2015. http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/
34. Retrospektívny slovník obcí ČSSR 1850-1970. 1978. Praha : Federálny štatistický úrad, 1978. 94 s.
35. Ružička, M. a i. 1996. Biotopy Slovenska. Bratislava : Ústav krajinnej ekológie SAV, 1996. 192 s. ISBN 80-967527-3-1
36. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2001 – definitívne výsledky. 2002. Štatistický úrad SR, Bratislava.
37. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov Slovenska 2011 – definitívne výsledky. 2012. Bratislava : Štatistický úrad SR.
38. Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013. 2006. Nitra : Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja.
39. Šály, R., Šurina, B. 2002. Pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 106-107. ISBN 80-88833-27-2
40. Šimo, E., Zaťko, M. 1980. Typ režimu odtoku. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 65.
41. Tarábek, K. 1980. Klimaticko-geografické typy. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 64.
42. Tremboš, P., Minár, J. 2002. Morfologicko-morfometrické typy reliéfu. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 90-91. ISBN 80-88833-27-2
43. Vass, D., 1988. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
44. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Zámky, 2015.
45. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1998. Bratislava : Krajský úrad Nitra – Aurex, s.r.o., 428 s.
46. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1995. Bratislava : AUREX, 1995. 234 s. http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=177
47. Vass, D. a kol. 1988. Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR, Bratislava : GUDŠ

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pozba 2014 – 2020

48. Vass, D. a kol. 1988. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
49. Zamkovský, J., red. 2004. PHSR – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu. 16 s.
50. Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
51. Záväzná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012). VZN č.2/2012, ktorým sa vyhlasuje „Záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“. http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=177

Dokument "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce" si môžete stiahnuť vo formáte PDF kliknutím na ikonu nižšie:

Dokument PHSR 1,5 MB